



Trigon Carbon Negative Agriculture Grupp

Konsolideeritud aastaaruanne 2022

Sisukord	
Tegevusaruanne	3
Ülevaade	3
2022. aasta peamised finantsnäitajad	3
Tegevuse ülevaade	3
Finantsülevaade	4
Turu olukord	6
Dividendipoliitika	6
TCNA jätkusuutlikkuse eesmärgid	7
Üldandmed ettevõtte kohta	8
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	9
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	9
Konsolideeritud kasumiaruanne	10
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	10
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	11
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	12
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	13
1. Üldine informatsioon	13
2. Koostamise alused	13
3. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	14
4. Finantsriskide juhtimine	22
5. Olulised arvestuslikud hinnangud ja otsused	25
6. Raha ja raha ekvivalendid	25
7. Nõuded ja ettemaksed	26
8. Tuletisinstrumendid	26
9. Finantsinstrumendid kategooriate lõikes	27
10. Varud	27
11. Bioloogilised varad	27
12. Kasutusõiguse varad	28
13. Materiaalne põhivara	29
14. Võlad ja ettemaksed ning kohustus osanikule	30
15. Võlakohustused	31
16. Sihtfinantseerimine	32
17. Aktsiakapital	33
18. Muud reservid	34
19. Müügitulu ja muud äritulud	34
20. Kasutatud tooraine ja materjalid	34
21. Tööjõukulud	34
22. Kasutusrent	35
23. Muud üldhalduskulud	35
24. Finantstulud ja -kulud	35
25. Tulumaks	35
26. Kohustused	35
27. Kontserni struktuur	36
28. Tehingud seotud osapooltega	36
29. Bilansipäevajärgsed sündmused	37
30. Tegevuse jätkuvus	37
31. Emaettevõtte finantsaruanne	38
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	41
Kasumi jaotamise ettepanek	44
Juhtkonna allkirjad majandusaasta aruandele	45
Mõisted	46

Tegevusaruanne

Ülevaade

OÜ Trigon Carbon Negative Agriculture (edaspidi "TCNA", "Ettevõte" või koos tütarettevõtetega "Kontsern") on Eestis asuv kaasaegne piimatootmiskontsern. Kontserni põhiline tegevusvaldkond on kõrgkvaliteetse toorpiima tootmine. Lisaks oma põhitegevuse toetamiseks kasvatatakse noorloomi järelkasvuks ja teravilja loomasöödaks ja müügiks (kui söödavilja jääb üle). Kontsernil on kaks farmi kokku keskmiselt 3 441 lüpsilehmaga, koos noorkarjaga oli loomade arv keskmiselt 6 996 (2021: 3 213 lüpsilehma, koos noorkarjaga loomi kokku 6 787).

Kontsern alustas tegevust 2013. aasta märtsis, kui TCNA omandas Trigon Dairy Farming AS-ilt Eesti piimatootmisüksuse. Kontserni peakontor asub Eestis, Tallinnas.

2022. aasta peamised finantsnäitajad

- Piima hind jätkas kasvu läbi kogu aasta. 2022. aasta jaanuarist kuni 2022. aasta detsembrini kasvas EU-27 keskmine piimahind 156 eurot tonni kohta, 418,1 eurot 574,1 eurole tonni kohta. Piima hinna kasv oli ajendatud kõrgematest sisendihindadest (sööt, väetised, kütus jne), madalamast piima pakkumisest ning piimatoodete suurenenud nõudlusest.
- 2022. aastal oli keskmiselt 3 441 lüpsilehma, kasvades 7,1% võrreldes 2021. aastaga (2021. aastal 3 213, kasvades 0,7% võrreldes 2020. aastaga). Farmides on ruumi veel umbes 200-le lehmale ning selle täitmisega Kontsern hetkel tegeleb.
- Kontsern tootis 2022. aastal 44 350 tonni piima, kasvades 7,6% võrreldes 2021. aastaga (2021. aastal 41 226 tonni, kasvades 0,3% võrreldes 2020. aastaga).
- Kontserni päevane piimatoodang suurenes 0,5% jõudes 40,2 kg lehma kohta 2022. aastal (40,0 kg 2021. aastal).
- Keskmine piimahind oli 0,474 EUR/kg, mis on 47,8% kõrgem võrreldes 2021. aastaga (0,321 EUR/kg).
- Suvised ilmastikuolud olid taas keerulised. Suvel oli kaks märkimisväärtet põuaperioodi, mis avaldasid negatiivset mõju piimatoodangule, kuna lehmad kannatasid kuumastressi all; piima tootlikkus kukkus ajutiselt rohkem kui 10% võrra, kuid õnneks taastus kiiresti. Kuumalaine mõjutas ka teist ja kolmandat silo niidet, kuid erinevalt paljudest teistest farmidest, õnnestus meil varuda piisavalt silo, et pidada vastu järgmise saagikoristuse hooajani. Kokku tootis Kontsern ligikaudu 46 000 tonni silo ja 11 369 tonni teravilja.
- Söödakulud müüdü piima kohta olid märgatavalt kõrgemad võrreldes eelmise aastaga: 0,214 EUR/kg 2022. aastal versus 0,187 EUR/kg 2021. aastal. Kõrgemad söödakulud olid peamiselt tingitud sööda kokkuostu kallinemisest, mida mõjutas 2022. aasta veebruaris alanud Ukraina-Venemaa sõda.
- 2022. aastal oli EBITDA 9 847 tuhat eurot.
- 2022. aasta ärikasum oli 7 171 tuhat eurot.
- 2022. aasta puhaskasum oli 5 172 tuhat eurot.
- 2022. aasta juunis ostis Trigon Green Agri Holdings OÜ (lõplikult Trigon Capital AS-i 100% tütarettevõtte) teised osanikud välja ning sai Ettevõtte 100%-liseks omanikuks.

Tegevuse ülevaade

2022. aastal oli keskmine lehmade arv 3 441, kasv võrreldes 2021. aastaga 7,1%. Kontserni lehmade tootlikkus kasvas 0,5% ja oli 2022. aastal 40,2 kg lehma kohta (2021: 40,0 kg). Kontsern tootis 2022. aastal 44 350 tonni piima, kasv võrreldes 2021. aastaga 7,6%. Keskmine piima müügihind oli 0,474 eurot/kg, mis on 47,8% kõrgem kui 2021. aastal.

Kontsernil on 2 farmi: Väätsa ja Kaiu.

Järgnevas tabelis on toodud Kontserni põhilised tootmisnäitajad 31.12.2022 ja 31.12.2021 lõppenud majandusaastatel:

	2022	2021	Muutus %
Piimatoodang, tonnides	44 350	41 226	7,6%
Müüdud piim, tonnides	42 943	39 687	8,2%
Piimahind, eurot / kg	0,474	0,321	47,7%
Keskmine lehmade arv aastas	3 441	3 213	7,1%
sealhulgas lüpsilehmad	3 020	2 821	7,1%
Aastane tootlikkus (tonni lehma kohta)	12,9	12,8	0,8%
Müügitulu, muud tulud ja õiglase väärtuse muutused kokku, tuhat eurot	26 802	17 868	50,0%
Kontrolli all olev maa, hektarit	6 496	6 543	-0,7%
Keskmine töötajate arv	131	154	-14,9%

Finantsülevaade

Põhilised finantsnäitajad

Kasumiaruanne		
tuhandetes eurodes	2022	2021
Müügitulu, muud tulud ja õiglase väärtuse muutused kokku	26 802	17 868
EBITDA	9 847	3 946
EBITDA marginaal	37%	22%
Finantstulud (-kulud)	-293	-173
Puhaskasum / -kahjum	5 172	1 399
Puhaskasumi marginaal	19%	8%
Aktsiate arv perioodi lõpus	2 526 903	25 816 034
Kasum aktsia kohta (EPS), eurot	2,05	0,05
Bilanss		
tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Kokku varad	59 794	65 204
Kokku omakapital	23 208	41 994
Netovõlg	22 717	17 637
Varade tootlikkus (ROA), %	8,3%	2,2%
Omakapitali tootlikkus (ROE), %	22,3%	3,5%
Omakapitali määr, %	39%	64%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja, kordades	0,46	1,92
Happetest, kordades	0,18	1,54

Müügitulu

2022. majandusaastal moodustas Kontserni müügitulu 24 690 tuhat eurot (2021: 15 388 tuhat eurot).

Piima müügist teeniti tulu 20 438 tuhat eurot, mis moodustas 82,8% kogu müügitulust (2021: 12 760 tuhat eurot, mis moodustas 82,9% müügitulust). Liha müügist (sealhulgas tapaloomade müügist) teeniti tulu 1 547 tuhat eurot, mis moodustas 6% kogu müügitulust (2021: 910 tuhat eurot, mis moodustas 6% müügitulust).

Tabelis on toodud müügitulu jaotus 2022. ja 2021. aastal:

Müügitulu		
tuhandetes eurodes	2022	2021
Piima müük	20 438	12 760
Liha müük	1 547	910
Teravilja müük	2 269	1 512
Muu müügitulu	436	206
Müügitulu kokku	24 690	15 388

Muu müügitulu sisaldab muude kaupade ja renditeenuste müüki.

Sihtfinantseerimine ja muu tulu

2022. aastal sai Kontserni sihtfinantseerimist kokku 1 742 tuhat eurot (2021: 1 670 tuhat eurot).

Tabelis on Kontserni saadud sihtfinantseerimine 2022. ja 2021. aasta jooksul:

Sihtfinantseerimine tuhandetes eurodes	2022	2021
Toetused lüpsikarja ja piimatootmise eest	45	55
Pindalatoetus ja kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus	1 073	1 072
Keskkonnatoetused*	339	336
Riskijuhtimise toetus	34	0
Põllumajanduse kohandamise toetus	26	0
Investeermistoetused	16	17
Mullakaitse toetus	7	7
Covid-19 toetus	199	164
Elektritoetus	1	15
Palgatoetus	0	4
Muud toetused	2	0
Müügitulus kajastatud sihtfinantseerimine kokku (Lisa 19)	1 742	1 670

* Keskkonnatoetust antakse Eesti ettevõtetele EL toetuste raames keskkonnasõbraliku tootmise toetamiseks.

2022. aastal moodustas muu tulu 144 tuhat eurot (2021: 178 tuhat eurot). 2022. aasta muu tulu sisaldab 141 tuhat eurot kasumit põhivara müügist (2021: 153 tuhat eurot).

Kasum bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest

31. detsembril 2022 lõppenud majandusaastal oli bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutustest tekkinud kasum 226 tuhat eurot (2021: 634 tuhat eurot). Kasumiaruandes kajastatakse ainult erinevate muudatuste koondmõju Kontserni bioloogilistele varadele (nt lüpsikari). Koondmõju hõlmab mõju müügile ja kõiki bioloogilisest muundumisest tingitud muutusi õiglasel väärtusel (nt lüpsikarja kasv või prakeerimine). Teravilja ja rohumaa õiglase väärtuse suureneb (krediteeritakse) kui kulused (nt väetistele ja seemnetele) kapitaliseeritakse ja väheneb (debiteeritakse), kui rohumaa kapitaliseeritud kulud amortiseeritakse või kui vili on koristatud ja viiakse kasumiaruandes reale „Põllumajandustoodangu ja lõpetamata toodangu varude muutus“.

Põllumajandustoodangu ja lõpetamata toodangu varude muutus

Põllumajandustoodangu ja lõpetamata toodangu varude muutused hõlmavad peamiselt omatoodetud teravilja ja loomasööta (silo, hein, piim vasikatele) ning põldude ettevalmistamisel kapitaliseeritud kulused. See summa suureneb (krediteeritakse) kui põllu ettevalmistamise kulud kapitaliseeritakse ja kui põldudel koristatakse saak. Varude saldo väheneb (debiteeritakse), kui teravili müüakse Kontserni mittekuluvatele klientidele ja müügitulu kajastatakse kasumiaruandes real „Müügitulu“. 2022. aastal moodustasid muutused varudes 3 597 tuhat eurot (2021: 2 489 tuhat eurot).

Ärikulud (v.a. kulum)

Tabelis on toodud 2022. ja 2021. aasta Kontserni ärikulud ilma kulumita:

Ärikulud tuhandetes eurodes	2021	2021
Loomasööd	-9 150	-7 423
Tööjõukulud	-3 771	-3 226
Seemned, väetised, kemikaalid ja muud materjalid	-2 712	-2 095
Kütus, gaas, elekter	-1 296	-861
Remonditööd	-1 121	-874
Büroo- ja halduskulud	-437	-367
Juriidilised ja nõustamistasud	-420	-327
Maamaks ja maa rendimaksed	-21	-21
Ostetud kaupade kulu	-1	-24
Muud teenused	-1 102	-769
Muud tootmiskulud	-485	-419
Muud kulud	-36	-5
Kokku ärikulud	-20 552	-16 411

Kõige suuremad kulud muude teenuste real olid küte, prügivedu ja jäätmekäitlus, tootmisega seotud maksud ja muud piimatööstuse ja põllumajandusega seotud teenused.

Kõige suuremad kulud muude tootmiskulude real olid kindlustuskulud.

Tööjõukulud moodustasid 2022. aastal 3 771 tuhat eurot ning hõlmasid töötasu ja sellega seotud makse (2021: 3 226 tuhat eurot). 2022. aasta detsembri lõpus töötas Kontsernis 132 töötajat (2021. aasta detsembri lõpus 136 töötajat).

EBITDA

Kasum enne intresse, makse, kulumit ja amortisatsiooni (EBITDA)* on siinkohal toodud ära lisanäitajana, kuna Kontsern leiab, et EBITDA, iseäranis kui seda vaadeldakse koos rahavoogudega äritegevusest, investeerimisest ja finantseerimistegevusest, on kasulik teave. 2022. aastal oli Kontserni EBITDA 9 847 tuhat eurot (2021: 3 946 tuhat eurot). EBITDA marginaal oli ligikaudu 37% (2021: 22%).

Järgnevas tabelis on toodud EBITDA võrdlus ärikasumiga perioodidel lõpuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021:

EBITDA tuhandetes eurodes, kui ei ole näidatud teisiti	2022	2021
Müügitulu, muud tulud ja õiglase väärtuse muutus kokku	26 802	17 868
Ärikasum	7 171	1 572
Põhivara kulum ja amortisatsioon	-2 676	-2 374
EBITDA*	9 847	3 946
EBITDA marginaal	37%	22%

* EBITDA leidmiseks lisatakse ärikasumile põhivarade aastane kulum.

Kontserni intressimäära risk tekib pikaajalistest laenudest. Muutuva intressimääraga laenud tekitavad Kontsernil rahavoogude intressimäära riski. Kontsern on enamuse oma intressimäära riskist maandanud intressivahetuslepinguga.

Hinnarisk tuleneb sisendite hinna ja müügihindade potentsiaalsest volatiilsusest. Suurimad kuluartiklid, mida Kontsern oma tegevuses kasutab turul kaubeldavad kaubad. Seega ei ole Kontsernil otsest kontrolli nende sisendite hinnale. Suurimad sellised kuluartiklid on sisseostetud sõöt, väetised, energia ja kütus. Kus võimalik ja peetakse vajalikuks maandab Kontsern hinnariski fikseerides sisendite hinnad. Piima hind võib samuti olla volatiilne, kuid Kontsern ei maanda piima hinna muutuse riski. Valuutakursi riski ei ole, kuna kõik maksed tehakse eurodes.

Turu olukord

Juba 2021. aasta lõpp näitas olulist piimahinna kasvu seoses kõrgete ja tõusvate tootmiskulude, Covid-19 poolt põhjustatud nõudluse kasvu ja tõrgetega, mille tulemusel piimatoodangu kasv eelmise aasta viimases kvartalis jäi kehvemaks kui varem eeldati. Hinnakasv jätkus läbi 2022. aasta ja Eesti keskmine piimahind jõudis kõigi aegade kõrgeimale tasemele olles 0,544 eurot kilogrammi kohta detsembris 2022. Aastane keskmine piimahind kerkis 47% võrreldes 2021 aastaga olles 0,463 eurot kilogrammi kohta. Piimahinna kasv oli ajendatud olulisest piimatoodete hindade kasvust eriti 2022. aasta esimeses pooles.

2022. aasta esimeses pooles, peale Venemaa rünnakut Ukraina vastu, mis algas veebruaris 2022, tõusid oluliselt farmide põhilised sisendkulud, nagu näiteks sisseostetud sõöt (mais, soja, rapsikook), väetised, kütused ja elekter hinnad, kuna Ukraina, Venemaa ja Valgevene on suured eelpoolnimetatud kaupade tootjad ja eksportijad. Vaatamata kestvale sõjale langesid põhiliste sisendkulude hinnad rekordtasemetelt allapoole ja stabiliseerusid aasta lõpus.

Kokkuvõttes õnnestus Kontsernil liikuda edukalt läbi väljakutseid pakkuva olukorra, mille Venemaa agressioon kaasa tõi. Operatiivselt jätkab Kontsern keskendumist piima tootlikkuse parandamisele piimatootmise poolelt ning põllukultuuride saagikuse parandamisele põllumajanduse poolelt. Samuti jätkab Kontsern oma keskkonnasõbralike põllumajandustavade väljatöötamisega. 2023. aasta investeerimisplaan sisaldab peamiselt põllumajandusmasinate asendamise kapitalikulutusi, mis asendavad vana masinapargi. 2022. aasta suurim investeering oli kuivati Kaiu farmi summas 800 tuhat eurot.

Dividendipoliitika

Ettevõtte võib jaotada kasumit, kui osanikud selliselt otsustad ning pank selle heaks kiidab. Kontsernil on samuti sisemine dividendipoliitika, mille kohaselt tütarettevõtetest ei maksta dividende enne kui nende kohustused ematettevõtte ees on täidetud.

TCNA jätkusuutlikkuse eesmärgid

TCNA on teadlik, et tema tegevusel põllumajandussektoris on keskkonnale negatiivne mõju ning töötab selle parandamise nimel. Ehkki mõju keskkonnale 1 kg toodetud piima kohta on suhteliselt väike võrreldes teiste põllumajandusettevõtetega, kuna TCNA omanduses olevad põllumajandusettevõtted on ühed tõhusamad Euroopas, on Kontsern seadnud endale selge eesmärgi oma keskkonnajalajälge veelgi vähendada. Kontserni eesmärk on toota keskpikas perspektiivis süsiniku negatiivset piima.

Kontserni eesmärk on olla liikumapanevaks jõuks ja eeskujuks maailmale, kuidas muuta tänapäevane tööstuslik põllumajandus maailma keskkonnaprobleemide tekitajast osaks maailma keskkonnaprobleemide lahendusest. TCNA töötab lahenduste kallal, et näidata kuidas põllumajandusettevõtetes saab toota toitu, biomassienergiat ja olla jätkusuutlike sisendite pakkuja fossiilkütuste ja keskkonda kahjustavate sisendite asendamiseks paljudes tööstusharudes.

TCNA on juba astunud samme keskkonnasäästliku piimatootmise eestvedajaks ning teda peetakse üheks keskkonnasõbralikumaks ja jätkusuutlikumaks ettevõtjaks piimatootmisettevõtete seas. Mõned näited olemasolevatest keskkonnasõbralikest meetmetest:

- Piima kasutamine soojusallikana: farmides puudub küttesüsteem, kogu kompleksi soojendab värskest piimast võetud soojus.
- Roheline allapanu meie lehmadele: meie loomade jaoks kasutatakse allapanu pärineb separaatori ja komposti abil töödeldud lüäst.
- Lubja laotamine põldudele: laotame oma põldudele lubja (4-aastane tsükkel), et suurendada mulla Ph-d ja parandada taimede võimet omastada peamisi toitaineid ning vähendada toitainete äravoolu.
- Läge laotamine: läge laotamisel põldudele kasutame tehnoloogiat, mis sisestab vedelsõnniku otse mulda. See vähendab erosiooni ja toitainete äravoolu, vähendab vajadust sünteetiliste väetiste järele ning säilitab orgaanilise aine ja mulla struktuuri.
- Minimaalne mullaharimine: harime mulda võimalikult vähe, et vältida pinnase erosiooni ning toitainete ja mikroorganismide kadu.
- Päikesepaneelid: oleme elektritootmises järjest iseseisvamad. Esimesed kuus päikeseparki ehitati Väätsa farmi lähedale 2020. aastal. Kokku tootsid päikesepaneelid 2022. aastal üle 385,4 kWh elektrit (2021: 293,3 kWh), mis kattis 2022. aastal 15,3% (2021: 12,1%) Väätsa Agro AS aastasest elektritarbimisest.

Süsinikujalajälge täiendavaks vähendamiseks töötab Kontsern välja ringmajandusliku põllumajandusmudeli, mille eesmärk on luua erinevate sektorite vahelist sünergia ja orgaaniliste jäätmete taaskasutust. Kontserni üheks prioriteediks on TCNA Väätsa farmi kõrvale kavandatud biogaasi / biometaani tehas. See võimaldab eraldada sõnnikust metaani, mis on üks negatiivsema kliimamõjuga kasvuhoonegaase, mis muidu atmosfääri paiskuks. Lisaks on mitmed ettevõtted näidanud üles oma huvi pakkuda oma orgaanilisi jäätmeid sisendina meie biogaasi / biometaani tehasesse, edendades veelgi ringmajanduse mudelit. Toodetud biometaani kasutatakse transpordisektoris fossiilkütuste keskkonnasõbraliku asendajana. Seoses Venemaa hiljutise agressiooniga Ukrainas vastu on EL-i Komisjon seadnud eesmärgiks täielikult kaotada sõltuvus Venemaa gaasist enne 2030. aastat. See tähendab ELi praeguse biometaani tootmise ambitsiooni kahekordistamist aastaks 2030, eelkõige põllumajandusjäätmetest ja jääkidest. TCNA juht Trigon Capital teeb tihedat koostööd Väätsa Agro ja teiste osapooltega, et tagada projekti lõpuleviimine, et see aitaks lahendada kliimamuutuste probleeme ja vähendada sõltuvust imporditavast Venemaa gaasist.

Muude lühiajaliste meetmete hulka, millega TCNA praegu aktiivselt tegeleb, et vähendada Kontserni süsinikujalajälge kuuluvad: karja tervise ja pikaajalise parandamine, kunstväetiste kasutamise vähendamine, investeeringute hulga suurendamine päikesepaneelidesse, et katta 100% oma tarbimisest, ja osalemine keskkonnasäästlikust suurendavates projektides keskendudes bioloogilise mitmekesisuse taastamisele.

Kontserni süsiniknegatiivsuse saavutamise strateegia hõlmab ka innovaatiliste tehnoloogiate rakendamist põllumajandussektoris. Selle eesmärgi saavutamiseks jälgib TCNA aktiivselt teadusuuringut ja tehnoloogia arengut põllumajandussektoris. Mõned olulisemad lootustandvad hiljutised arengud hõlmavad spetsiaalse sööda kasutamist piimakarja jaoks metaaniheite vähendamiseks, keskkonnasõbralikke bioväetisi ja põllumajandusjäätmetest valmistatud ehitusmaterjale.

Kontsern rakendab jätkusuutlikkuse põhimõtteid erinevates valdkondades. See hõlmab ka sotsiaalseid probleeme, näiteks tööohutuse tagamine ja dialoogi pidamine kogukondadega, kus kontserni ettevõtted tegutsevad. See tähendab ka kohalike kogukondade toetamist, nendes osalemist ja nendesse panustamist.

Üldandmed ettevõtte kohta

Ettevõtte nimi, registreeritud aadress, juriidiline vorm

OÜ Trigon Carbon Negative Agriculture (edaspidi "TCNA", "Ettevõtte" või koos tütarettevõtetega "Kontsern") on osaühing, mis on asutatud kooskõlas Eesti Vabariigi seadusandlusega. Ettevõtte on registreeritud Eesti Äriregistris registrikoodiga 12395145.

Ettevõtte registreeriti 19. detsembril 2012. aastal. Ettevõtte on valdusettevõtte, mis omab osalusi piimatootmisettevõtetes.

Tegevusalad

Vastavalt Eesti Äriregistrile esitatud andmetele on ettevõtte põhitegevuseks piimakarjakasvatus. Ettevõtte põhikirjas puudub tegevusalade loetelu, kuna see ei ole Eesti Vabariigi seadusandluse kohaselt nõutav.

Registrijärgne aadress

Ettevõtte juriidiline aadress on Pärnu mnt 18, 10141 Tallinn, Eesti, telefon (+372) 6679 200.

Majandusaasta

Ettevõtte majandusaasta kestab 1.jaanuarist 31.detsembrini.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa nr	31.12.2022	31.12.2021
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	6,9	633	3 647
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	7,9	2 017	11 176
Muud finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses	7	0	9 794
Varud	10	3 918	3 421
Bioloogilised varad	11	232	223
		6 800	18 467
Põhivara			
Tuletisinstrumentid	8,9	623	0
Investeeringud sidusettevõtetesse		350	7
Muud pikaajalised nõuded	7,9	108	102
Bioloogilised varad	11	7 601	7 412
Kasutusõiguse varad	12	3 371	2 216
Materiaalne põhivara	13	40 941	37 000
		52 994	46 737
VARAD KOKKU		59 794	65 204
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	9,15	1 752	8 006
Võlad hankijatele ja muud võlad	9,14	1 679	1 601
Kohustus osaniku ees	14	11 250	0
		14 681	9 607
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	9,15	21 598	12 770
Tuletisinstrumentid	8,9	0	508
Võlad hankijatele ja muud võlad	9,14	28	30
Tulevaste perioodide tulu Euroopa Liidu toetustest	16	279	295
		21 905	13 603
Kohustused kokku		36 586	23 210
OMAKAPITAL			
Osakapital	17	2 527	2 582
Ülekurss	17	0	20 093
Muud reservid	18	15 429	11 811
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		5 252	7 508
Omakapital kokku		23 208	41 994
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		59 794	65 204

Lisad lehekülgedel 13 – 40 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud kasumiaruanne

tuhandetes eurodes	Lisa nr	2022	2021
Müügitulu	19	24 690	15 388
Muud äritulud	16,19	1 886	1 847
Kasum bioloogiliste varade õiglase väärtuse (miinus hinnangulised müügikulutused) muutusest	11	226	633
Müügitulu, muud äritulud ja õiglase väärtuse muutused kokku		26 802	17 868
Põllumajandustoodangu ja lõpetamata toodangu varude muutus		3 597	2 489
Kasutatud tooraine ja materjalid	20	-15 888	-12 486
Tööjõukulud	21	-3 771	-3 226
Põhivara kulum ja amortisatsioon	12,13	-2 676	-2 374
Muud üldhalduskulud	23	-857	-694
Muud kulud		-36	-5
Ärikasum		7 171	1 572
Finantstulud	24	1 173	449
Finantskulud	24	-1 466	-622
Kasum enne tulumaksustamist		6 878	1 399
Ettevõtte tulumaks	17	-1 706	0
Aruandeperioodi kasum		5 172	1 399

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	Lisa nr	2022	2021
Aruandeperioodi kasum		5 172	1 399
Muu koondkasum:			
Kirjed, mida ei klassifitseerita ümber kasumiaruandesse:			
Muu koondkasum	13,18	3 618	2 790
Aruandeperioodi koondkasum kokku		8 790	4 189

Lisad lehekülgedel 13 – 40 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Osakapital	Ülekurss	Oma aktisad	Maa ümberrhindluse reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Seisuga 31.12.2020	2 582	20 093	-	9 021	6 109	37 805
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	1 399	1 399
Muu koondkasum	-	-	-	2 790	-	2 790
Koondkasum kokku	-	-	-	2 790	1 399	4 189
Seisuga 31.12.2021	2 582	20 093	-	11 811	7 508	41 994
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	5 172	5 172
Muu koondkasum	-	-	-	3 618	-	3 618
Koondkasum kokku	-	-	-	3 618	5 172	8 790
Tehingud omanikega:						
Oma aktisate soetus			-9 500		-	-9 500
Dividendi maksmine	-	-	-	-	-6 826	-6 826
Osakapitali suurendamine	20 093	-20 093			-	0
Osakapitali vähendamine	-20 148		9 500		-602	-11 250
Seisuga 31.12.2022	2 527	-	-	15 429	5 252	23 208

Täpsem informatsioon omakapitali ja selle muutuste kohta on toodud Lisas 17.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa nr	2022	2021
Rahavood äritegevusest			
Raha laekumine klientidelt		28 900	18 151
Tarnijatele ja töötajatele makstud raha		-22 101	-16 156
Saadud sihtfinantseerimine		1 733	1 668
Rahavood äritegevusest kokku		8 532	3 663
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetamine	13	-1 848	-1 026
Materiaalse põhivara müük	13,19	399	380
Sidusettevõtte soetus	24	-346	0
Laekumine bioloogilise vara müügist	11	24	0
Antud laenud		-42	0
Antud laenude tagastamine		7	0
Muud rahavood investeerimistegevusest		-7	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-1 813	-646
Rahavood finantseerimistegevusest			
Dividendimakse	17	-6 826	0
Tulumaksu maksmine	17	-1 706	0
Saadud laenud	15	25 550	0
Saadud laenukohustuste tagasimaksed	15	-25 623	-2 689
Makstud intressid	15	-998	-459
Arveldamine seoses intressivahetuslepinguga	15	-130	-197
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-9 733	-3 345
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-3 014	-328
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	6	3 647	3 975
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	6	633	3 647

Lisad lehekülgedel 13 – 40 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Üldine informatsioon

Trigon Carbon Negative Agriculture OÜ („Ettevõte“) on asutatud 19. detsembril 2012. aastal.

Kontsern koosneb kahest Eestis asuvast tootmisüksusest: Kaiu piimafarm ja Väätsa piimafarm, ning ühest Eestis asuvast valdusettevõttest. Käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud ettevõtete nimekiri on toodud Lisas 27. Seisuga 31. detsember 2022 on Joakim Johan Helenius Ettevõtte lõplik kasusaaja.

Ettevõte on osaühing, mis on asutatud ja asub Eestis. Ettevõtte registrijärgne aadress on Pärnu maantee 18, Tallinn, Eesti. Ettevõte on Trigon Capital AS-i tütarettevõtte (Lisa 17).

Juhatus kiitis 31. märtsil 2023 heaks ja kinnitas avaldamiseks käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2022. aastal lõppenud finantsaasta kohta.

2. Koostamise alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud maa, bioloogiliste varade ja tuletisinstrumentide ümberhindluse osas. Raamatupidamise aastaaruande aruandeperiood on kalendriaasta. Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisade järel.

Raamatupidamisaruannete koostamine kooskõlas IFRS-iga nõuab oluliste raamatupidamislike hinnangute kasutamist. Samuti peab juhtkond langetama otsuseid Kontserni arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised konsolideeritud finantsinformatsioonile, on esitatud Lisas 5.

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste vastuvõtmine

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused: „Arvestuspõhimõtete avalikustamine“ (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näiteid arvestuspõhimõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finantsaruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjata olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse otsuste tegemine“, et anda juhiseid olulisuse mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel. Eeldatav mõju 2023. aasta aastaaruande lisadele.

IAS 8 muudatused: „Arvestushinnangute mõiste“ (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtteid peavad eristama arvestuspõhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest. Olulist mõju ei ole tuvastatud.

IAS 1 muudatused: Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajalisteks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine (rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt)

Need muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks, olenevalt aruandeperioodi lõpus eksisteerivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõtte on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kaheteistkümne kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimiskriteeriume, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisoptsioon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumentiks liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina. Olulist mõju ei ole tuvastatud..

Muid uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis ei ole veel jõustunud ja millel oleks eeldatavasti oluline mõju kontsernile, ei ole.

2.1. Muudatused arvestuspõhimõtetes

Alates 2022. aastast muutis Kontsern tagasiulatuvalt emaettevõtte eraldiseisvate aruannete arvestuspõhimõtteid.

Emaettevõtte eraldiseisvaid põhjaruandeid koostati kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutati konsolideeritud finantsaruannete koostamisel, välja arvatud investeeringud tütarettevõtetesse, mida kajastati emaettevõtja eraldiseisvates aruannetes soetusmaksumuses. Nüüd kajastatakse investeeringud tütarettevõtetesse rakendades kapitaliosalusmeetodit. Kontserni juhtkonna hinnangul annab see muudatus parema arusaamise emaettevõtte finantsolukorrast. Sellel muudatusel ei ole mõju Kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

	tuhandetes eurodes	tuhandetes eurodes	tuhandetes eurodes	tuhandetes eurodes
tuhandetes eurodes	31.12.2021 (esialgselt kajastatud)	31.12.2021 (korrigeeritud)	01.01.2021 (esialgselt kajastatud)	01.01.2021 (korrigeeritud)
Investeeringud tütarettevõtjatesse	15 100	36 414	15 100	32 588

3. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Peamised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on kirjeldatud allpool. Kirjeldatud arvestuspõhimõtteid on järjepidevalt kasutatud kõikide aruandes esitatud arvestusperioodide puhul, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

3.1. Konsolideerimine

(a) Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse kõiki ettevõtteid, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuva kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest. Tütarettevõtete konsolideerimine lõpetatakse kontrolli lõppemise kuupäevaga. Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel ostumeetodit. Tütarettevõtte ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja Kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud varade õiglase väärtuse ja bilansilise maksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppest tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse omandamiskuupäeval arvele nende õiglases väärtuses. Iga äriühenduse puhul teeb Kontsern valiku, kas kajastada mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes õiglases väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mittekontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab Kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglase väärtus, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes. Kontsernisisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid Kontserni kuuluvate ettevõtete vahelistest tehingutest on elimineeritud. Kahjumite elimineerimisel on eelnevalt hinnatud vajadust allahindluseks, mis nõuab kajastamist konsolideeritud finantsaruandes. Tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid on vajadusel muudetud, et tagada järjepidevus Kontserni poolt rakendatud põhimõtetega.

(b) Tehingud vähemusosalustega

Kontsern käsitleb tehinguid vähemusosalustega kui tehinguid Kontserni omanikega. Vähemusosaluselt ostetud osaluse puhul kajastatakse makstud tasu ja tütarettevõtte netovarade saadud osa bilansilise maksumuse vaheline erinevus omakapitalis. Ka vähemusosalusele müügist saadud kasum või kahjum kajastatakse omakapitalis.

(c) Emaettevõtte põhjaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud finantsaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtja põhjaruannete koostamisel on järgitud samu

arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a. emaettevõtja põhjaruannetes kajastatavate tütarettevõtjate osas, mida kajastatakse kapitaliosalusmeetodil.

3.2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluvate ettevõtete finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtte äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta). Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud eurodes, mis on emaettevõtte arvestusvaluuta ja Kontserni esitusvaluuta.

3.3. Materiaalne põhivara

Maad kajastatakse ümberhindluse meetodil. Ümberhindamise tagajärjel tekkinud vara jääkväärtuse suurenemine kajastatakse läbi koondkasumi ja akumul eeritakse omakapitali kirjel „Muud reservid“. Selliste varaobjektide, mida on varem alla hinnatud läbi kasumiaruande, väärtuse suurenemine kajastatakse läbi kasumiaruande. Varaobjekti väärtuse langus kajastatakse läbi muu koondkasumiaruande sama objekti akumul eerunud ümberhindluse reservi ulatuses. Ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Kui ümberhinnatud vara maha müüakse, klassifitseeritakse selle varaga seotud ümberhindluse reserv jaotamata kasumi hulka. Hindamised viiakse läbi piisava regulaarsusega, et varade õiglane väärtus ei erineks oluliselt nende bilansilisest maksumusest (vt õiglase väärtuse hinnangud Lisas 4.3).

Kõik muu materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, millest arvatakse vastavalt vajadusele maha akumul eeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Soetusmaksumus koosneb kuludest, mis on otseselt seotud varaobjektide soetamisega.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse vara bilansilise maksumuse osana või kajastatakse eraldi varana ainult siis, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning et varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud osa bilansiline maksumus kantakse bilansist välja. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise perioodil.

Maad ei amortiseerita. Teiste varade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit, et jaotada nende soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa üle nende kasuliku eluea:

- | | |
|---------------------------------------|--------------|
| • Hooned | 10-50 aastat |
| • Seadmed | 4-20 aastat |
| • Sõidukid | 3-5 aastat |
| • Muu inventar, sisseseade ja seadmed | 3-10 aastat |

Igal bilansipäeval vaadatakse vara lõppväärtused ja kasulikud eluead üle ning vajadusel korrigeeritakse.

Juhul kui vara bilansiline jääkmaksumus on suurem kui tema kaetav väärtus, hinnatakse materiaalse põhivara objekt alla tema kaetavale väärtusele (Lisa 3.4).

Müügist saadud kasumid ja kahjumid leitakse võrreldes saadud tulu bilansilise maksumusega. Müügist saadud kasumid kajastatakse kasumiaruandes Muude tulude koosseisus ja kahjumid kajastatakse kasumiaruande real Muud kulud.

Laenukulud kapitaliseeritakse materiaalse põhivaraobjekti soetusmaksumuses, kui neid saab otseselt seostada vastava vara omandamise, ehitamise või tootmisega.

3.4. Vara (v.a. finantsvarad) väärtuse langus

Põhivara puhul hinnatakse vara väärtuse langust siis, kui sündmused või muutused asjaoludes viitavad sellele, et vara bilansiline maksumus ei pruugi olla kaetav. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud võõrandamiskulud või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Kord allahinnatud mitte-finantsvarade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansipäeval, kas varade kaetav väärtus on tõusnud ja allahindlust saaks tühistada.

3.5. Finantsvarad

(a) Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse hiljem õiglasel väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande) ja
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifikatsioon sõltub Kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ja rahavoogude lepingulistest tingimustest.

(b) Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk kuupäeval, millal Kontsern kohustub vara ostma või müüma.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvaradest tulenevatele rahavoogudele on lõppenud või on üle antud ja Kontsern on üle andnud olulisel määral kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved.

(c) Mõõtmine

Esmasel arvelevõtmisel kajastab Kontsern finantsvara õiglasel väärtuses millele finantsvarade puhul, mis ei ole kajastatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingukulud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

(d) Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni finantsvarade haldamise ärimudelil ning vara lepingulistest rahavoogudest. Kõik Kontserni võlainstrumentid klassifitseeritakse korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Korrigeeritud soetusmaksumus

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatakse varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress. Intressitulu nendest finantsvaradest kajastatakse finantstuludes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Kajastamise lõpetamisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes muude tulude / kulude all. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruande eraldi real. 1. jaanuaril 2018 ja 31. detsembril 2018 klassifitseeriti kõik grupi finantsvarad sellesse kategooriasse.

(e) Omakapitaliinstrumentid

Kontsernil ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

(f) Väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud võlainstrumentidega seotud oodatavaid krediidikahjumeid tuleviku informatsiooni baasil. Kasutatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine peegeldab: i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi; ii) raha ajaväärtust ja (iii) mõistlikku ja põhjendatud teavet, mis on kättesaadav ilma liigsete kulutuste ja pingutusteta iga aruandeperioodi lõpus mineviku sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste tingimuste prognooside kohta.

Olulise rahastamiskomponendita nõuete ostjate vastu puhul rakendab Kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemisviisi, mis eeldab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatavate krediidikahjumite kajastamist nõuete esmasel kajastamisel, vt täpsemalt lisa 4.1 (b). Kontsern kasutab allahindluste arvutamise maatriksit, mille järgi arvutatakse nõuete ostjate vastu allahindlus vastavalt nõuete erinevatele vananemisgruppidele.

3.6. Põllumajandus

Juhtkond määratleb põllumajandusliku tegevuse kui bioloogiliste varade bioloogilise muundumise põllumajandustoodanguks või täiendavateks bioloogilisteks varadeks. Põllumajandustoodo määratletakse kui Kontserni bioloogiliste varade saak ja bioloogiline vara määratletakse kui elusloom või taim. Kontsern on kindlaks määranud, et tema bioloogilisteks varadeks on elusloomad ja kasvavad põllukultuurid (teravili ja rohumaa).

Bioloogilise vara esialgsel arvelevõtmisel tekkiv kasum või kahjum ning hilisemad bioloogilise vara õiglase väärtuse muutused kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum/kahjum bioloogiliste varade õiglase väärtuse (miinus võõrandamiskulud) muutusest".

Bioloogilised varad võetakse arvele lühiajaliste- või pikaajaliste bioloogiliste varadena, lähtudes vastavate bioloogiliste varade äritükklist. Üldiselt kajastatakse taliviljaga seotud bioloogilised varad lühiajaliste bioloogiliste varadena, kuna nende äritükkel on lühem kui 12 kuud. Elusloomad ja rohumaad võetakse arvele pikaajaliste bioloogiliste varadena.

(a) Elusloomad

Elusloomad võetakse arvele õiglases väärtuses, millest on maha arvatud võõrandamiskulud (õiglase väärtuse hindamise põhimõtted on kirjeldatud Lisas 4.3).

(b) Põllukultuurid – teravili ja rohumaad

Esmasel arvelevõtmisel (pärast külvi) võetakse põllukultuurid arvele nende soetusmaksumuses, mida on kasutatud õiglase väärtuse lähendina kui esialgsest kulutusest alates ei ole olulist bioloogilist muundumist toimunud. Nimetatud soetusmaksumus sisaldab otseseid kulusid, mis on seotud bioloogiliste varade bioloogilise muundumise haldamisega, mille hulka kuuluvad seemnekulud, väetamiskulud, harimiskulud, tootmisprotsessis otseselt osalevate töötajate tööjõukulud, kütus ja energia koos nendega seotud tootmise üldkuludega (vastavalt tavapärasele tootmisvõimsuse tasemele). Põllukultuurid on kajastatud diskonteeritud rahavoogude meetodil kui on toimunud oluline bioloogiline muundumine (vt Lisa 3.9).

Kontserni rohumaad kvalifitseeruvad IAS 41 "Põllumajandus" määratluse kohaselt tootvateks taimedeks ning seetõttu kajastatakse neid taimede ja seadmete eeskirjade kohaselt. Rohumaid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud amortisatsioon. Rohumaid amortiseeritakse 3-5 aasta jooksul.

3.7. Sihtfinantseerimine

(a) Põllumajandusega seotud sihtfinantseerimine

Tingimusteta sihtfinantseerimine, mis on seotud bioloogilise varaga, mida kajastatakse tema õiglases väärtuses, millest arvatakse maha võõrandamiskulud, kajastatakse tuluna hetkel kui toetuse saamine on kinnitatud (piimakarja sihtfinantseerimine, üldised pindalatoetused ja subsiidiumid). Kui sihtfinantseerimine, mis on seotud bioloogilise varaga, mida kajastatakse tema õiglases väärtuses, on tingimuslik, kus sihtfinantseeringuga nõutakse, et Kontserni ettevõtte ei tegutseks teatud põllumajandusliku tegevusega, kajastab Kontsern sihtfinantseeringu tuluna kui sellega seotud tingimused on täidetud (investeermistoetused, keskkonnatoetused) ja selle ajani kajastatakse saadud toetust kohustusena.

(b) Materiaalse põhivara soetamisega seotud sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine kajastatakse tema õiglases väärtuses kui eksisteerib piisav kindlus, et Kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Materiaalse põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustusena edasilükkunud sihtfinantseeringuna ning amortiseeritakse kasumiaruandesse lineaarsel meetodil soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

3.8. Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid võetakse esmalt arvele lepingu sõlmimise päeva õiglases väärtuses ja hinnatakse järgnevalt õiglasele väärtusele. Tuletisinstrumentide õiglase väärtus on avalikustatud Lisas 8. Intressivahetuse lepingu õiglase väärtus on klassifitseeritud põhivaraks või pikaajaliseks kohustuseks kui intressivahetuse lepingu tähtaeg on pikem kui 12 kuud ja käibevaraks või lühiajaliseks kohustuseks, kui intressivahetuse lepingu tähtaeg on lühem kui 12 kuud.

Kasum või kahjum, mis on seotud intressivahetustehingu muutuva turuväärtusega, kajastatakse kasumiaruandes finantskuludes/ (tuludes) (vaata Lisa 4.3 õiglase väärtuse hindamise põhimõtted).

3.9. Varud

(a) Põllumajanduslik toodang

(i) Piim

Piim kajastatakse lõpsmise ajal õiglases väärtuses, millest arvatakse maha võõrandamiskulud, ja seejärel kajastatakse varudes ja mõõdetakse kas soetusmaksumuses või netorealiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Piima õiglase väärtus määratakse kindlaks kohalikus piirkonnas valitsevate turuhindade põhjal.

(ii) Omatoodetud teravili (koristatud saak)

Kontserni poolt toodetud teravili ja sõöt võetakse arvele õiglasel väärtuses, millest arvatakse maha võõrandamiskulud saagikorjamise ajal (vt Lisa 4.3 õiglase väärtuse hindamise kohta), ja klassifitseeritakse need varudena seni, kuni nad müüakse kolmandatele osapooltele või kasutatakse sisemiselt loomasöödana või seemnetena. Seejärel kajastatakse Kontserni poolt toodetud teravili ja sõöt madalamas maksumuses, kas soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses. Loomasööda netorealiseerimismaksumus määratakse kindlaks antud piirkonnas valitsevate turuhindade põhjal. Teravilja netorealiseerimismaksumus määratakse kindlaks lähima turu noteeritud hinna põhjal või juhul kui selliseid turge on mitu, siis sellele turu omaga, kus Kontserni ettevõtte kavatseb toote maha müüa.

Kontserni poolt toodetud piim ja teravili, mida kasutatakse enda põllumajandustegevuses, kajastatakse Kasutatud tooraine ja materjalid hulgas.

(b) Põldude ettevalmistustööd

Põldude põllumajandusliku ettevalmistamise kulu enne külvamist kajastatakse lõpetamata tööna varudes. Lõpetamata töö all kajastatakse toorained, otsesed tööjõukulud, muud otsesed kulud ja üldhalduskulud (lähtudes tavapärasest tegevusvõimsusest). Peale külvamist hinnatakse põllu ettevalmistamise kulud ümber õiglasel väärtuses hoitavateks bioloogilisteks varadeks (Lisa 3.6).

(c) Toorained ja materjalid

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses, vastavalt sellele, kumb on väiksem. Maksumus määratakse kindlaks FIFO meetodil. Netorealiseerimismaksumus on hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud võõrandamiskulud. Tarvikute mahakandmisest tekkinud kahjumid on kajastatud kasumiaruandes soetatud kaupade kulude koosseisus (Lisa 20).

3.10. Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on summa, mis kliendid on kohustunud tasuma neile müüdud kauba või neile osutatud teenuse eest tavapärase äritegevuse käigus. Kui sellise nõude laekumist oodatakse ühe aasta jooksul või varem (või pikema aja jooksul, kui see jääb äritegevuse tavapärase tegevustsükli sisse), klassifitseeritakse nad käibevaradeks, vastasel juhul põhivaradeks.

Nõuded ostjatele kajastatakse algselt õiglasel väärtuses ja seejärel võetakse arvele korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära, millest lahutatakse allahindlus. (vt Lisa 3.5)

3.11. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni pangadeposiite, muid lühiajalisi ja väga likviidseid investeeringuid esialgse tähtajaga soetushetkel 3 kuud või vähem. Deposiidid, mille tähtaeg on pikem kui 3 kuud klassifitseeritakse rahaks ja raha ekvivalentideks, kui neid saab lihtsalt konverteerida konkreetse rahasummasse ja nende väärtuse muutuse risk on ebaoluline.

3.12. Aktsiakapital

Lihtaktsiad klassifitseeritakse omakapitalina. Kulud, mis on otseselt seotud uute aktsiate või optioonide emissiooniga kajastatakse omakapitali sissemakse vähendusena.

3.13. Võlad tarnijatele

Võlad tarnijatele on kohustus tasuda tavapärase äritegevuse käigus tarnijalt ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad tarnijatele klassifitseeritakse lühiajaliste kohustustena kui maksetähtaeg on üks aasta või vähem, vastasel juhul klassifitseeritakse see pikaajaliseks kohustuseks.

Võlad tarnijatele kajastatakse algselt õiglasel väärtuses ja seejärel kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära meetodit.

3.14. Võlakohustused

Klassifikatsioon ja järgnev mõõtmine

Laenud võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud. Seejärel kajastatakse võlakohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses; mis tahes erinevus tulude (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahel

kajastatakse kasumiaruandes laenude kehtivusperioodi jooksul, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laenukasutuse kulutused kapitaliseeritakse kvalifitseeruva vara soetusmaksumuses, kui need on seotud vara soetamise, ehitamise või tootmisega ning kapitaliseerimise määra avalikustatud lisas 13. Muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kuluna perioodis, millal nad tekkisid.

Võlakohustused liigitatakse lühiajalisteks kohustusteks, välja arvatud juhul, kui Kontsernil on tingimusteta õigus lükata kohustuse tasumist edasi vähemalt 12 kuud pärast bilansipäeva.

Kajastamise lõpetamine

Laenude kajastamine lõpetatakse, kui need kustutatakse või neid uuesti läbi vaadatakse. Kui olemasoleva laenusaaaja ja laenuandja vahel on vahetatud oluliselt erinevate tingimustega võlainstrumente või kui on toimunud olulised muudatused olemasoleva finantskohustuse tingimustes, kajastatakse seda tehingut esialgse finantskohustuse lõppemise ja uue finantskohustuse arvelevõtmisena. Algse finantskohustuse lõppemisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Tingimused on oluliselt erinevad, kui uute tingimuste kohaselt rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtus, sealhulgas kõik saadud ja diskonteeritud tasud, välja arvatud esialgse efektiivse intressimäära alusel makstud tasud, on vähemalt 10% erinev esialgse finantskohustuse ülejäänud rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusest. Lisaks võetakse arvesse ka muid kvalitatiivseid tegureid, nagu valuuta, milles instrument on noteeritud, intressimäära muutused, instrumentile lisatud uued konverteerimisfunktsioonid ja eritingimuste muutus. Kui võlainstrumentide vahetus või tingimuste muutus kajastatakse lõpetamisena, kajastatakse kõik seotud kulud või tasud lõpetamisest tekkinud kasumi või kahjumi osana. Kui vahetust või muutust ei käsitleta lõpetamisena, korrigeeritakse kulude või tasude ulatuses kohustuse bilansilist maksumust ja amortiseeritakse muudetud kohustust ülejäänud tähtaja jooksul.

3.15. Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit ja seega ei teki Eestis registreeritud ettevõtete erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega -kohustusi. Puhaskasumi maksustamise asemel makstakse tulumaksu dividendidena jaotatud kasumilt maksumääraga 20/80 väljamakstavalt netosummal. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Eesti on asendanud traditsioonilise kasumipõhise maksusüsteemi jaotuspõhise maksusüsteemiga, kus ettevõtte tulumaksu ei maksta kasumilt, vaid pigem dividendide jaotamiselt. Vastavalt IAS 12.52 ja 57A-le ei kajastata jaotuspõhistes maksusüsteemides jaotamata kasumi osas jooksvat ega edasilükkunud maksukohustust seni, kuni kajastatakse kohustus maksta dividende. Seda raamatupidamise arvestuspõhimõtet on rakendatud järjepidevalt kogu Kontserni jaotamata kasumile olenemata sellest, kas see on kogunenud emaettevõttes või tütarettevõtetes.

Juunis 2020 tegi IFRS Tõlgenduskomitee päevakorraotsuse, kus jõudis järeldusele, et IAS 12.52 ja 57A-s toodud põhimõtted rakenduvad ainult emaettevõttes kogunenud jaotamata kasumile ning ei rakendu tütarettevõtetes kogunenud jaotamata kasumile. Selle asemel tuleks tütarettevõtetes jaotamata kasumi suhtes järgida IAS 12.39-40 kirjeldatud printsiipe, mis sätestavad, et sellise jaotamata kasumi osas tuleks kajastada edasilükkunud tulumaksu, välja arvatud juhul, kui on tõenäoline, et seda kasumit ei jaotata emaettevõttele lähitulevikus.

Kontsernil on kehtiv dividendipoliitika, mille kohaselt ei maksta dividende enne, kui tütarettevõtted on täitnud oma laenukohtused emaettevõttele. Seega ei ole Kontsern teinud muudatusi eelmiste perioodide finantsaruannetes. Samal kaalutlusel põhinedes ei ole kajastatud edasilükkunud tulumaksu kohustist jooksvas perioodis.

3.16. Tööjõukulud

Võlad töötajatele sisaldavad töölepingu alusel töötajatele makstavat tulemustasu. Tulemustasu kajastatakse kuluna ja kohustusena töötajatele, kui väljamakse toimub järgmisel aruandeperioodil. Lisaks sisaldavad võlad töötajatele aruande kuupäevaga arvatud puhkusekohustust vastavalt kehtivatele töölepingutele ja kehtivatele õigusaktidele.

(a) Pensionikohustused ja muud töösuhtejärgsed kohustused

Kontsernil ei ole oma pensionikavasid ja ta ei paku töösuhtejärgseid hüvitisi pensionile jäänud töötajatele. Pensionikohustused võivad tekkida seoses seaduses sätestatud kohustusega tasuda hüvitist tööõnnetuse tagajärjel invaliidistunud töötajale.

Kontsernil on Eesti seadusest tulenev kohustus teha sissemakseid riiklikesse pensionifondidesse. Kohalikesse pensionifondidesse tehtud sissemakseid loetakse sotsiaalkindlustusmaksuks.

(b) Lahkumishüvitised

Lahkumishüvitisi makstakse, kui Kontsern lõpetab töösuhte enne normaalset pensionilejäämise ea saabumist või kui töötaja on nõus vabatahtliku koondamisega, millega seoses makstakse lahkumishüvitist.

3.17. Eraldised

Eraldisi keskkonna taastamiseks, restruktureerimiskuludeks ja juriidilisteks nõueteks kajastatakse kui: Kontsernil on varem toimunud sündmuste tagajärjel kehtiv seaduslik või lepinguline kohustus; kui on tõenäoline, et kohustuse rahuldamiseks on vajalik vahendite väljavool; ja maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Restruktureerimiseraldised hõlmavad trahve rendilepingu katkestamise eest ja töötajate lahkumistasu. Eraldisi ei moodustata tulevaste perioode tegevuskulude katteks.

Eraldised võetakse arvele kohustuse rahuldamiseks vajalike oodatavate kulude nüüdisväärtuses, kasutades maksueelset määra, mis peegeldab turu hetkehinnanguid raha väärtuse muutusele ajas ja kohustusega seotud riske. Eraldise suurendamine aja jooksul kajastatakse intressikuluna.

3.18. Müügitulude arvestus

Müügitulu on Kontserni tavapärase tegevuse käigus tekkinud tulu. Tulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest, välja arvatud kolmandate isikute nimel kogutud summad. Kontsern kajastab müügitulu, kui ta edastab kontrolli kauba või teenuse üle kliendile.

Nõue kajastatakse siis, kui kaup tarnitakse, kuna see on hetk, mil tasu on tingimatu, sest makse tasumine sõltub ainult aja möödumisest. Finantseerimiselementi ei arvestata, kuna müük toimub kuni ühekuulise krediitajaga, mis on kooskõlas turupraktikaga.

a) Kaupade müük - põllumajandustoodang

Kontserni peamised tulud tulenevad põllumajandustoodangu müügist - piimast ja teraviljast.

Müük kajastatakse hetkel, millal toodete kontroll on üle läinud, ehk kui tooted tarnitakse kliendile ja puuduvad täitmata kohustused, mis võiksid mõjutada kliendipoolset toodete aktsepteerimist. Toimetamine toimub siis, kui tooted on tarnitud kindlasse asukohta, vananemise ja kadumise riskid on üle antud kliendile ja kas klient on tooted vastu võtnud vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise tingimused on aegunud või Kontsernil on objektiivsed tõendid selle kohta, et kõik aktsepteerimise kriteeriumid on täidetud.

Põllumajandustoodangu suhtes kohaldatakse müügikohas kvaliteedikontrolli ja müügihind sõltub kvaliteedist. Põllumajandustoodangu müügist saadav tulu kajastatakse hetkel, mil on olemas kvaliteedikontrolli tulemused, millest on maha arvatud võimalikud allahindlused, niivõrd kuivõrd on väga tõenäoline, et märkimisväärselt muutust ei toimu.

b) Bioloogiliste varade müük

Kontsern müüb tapmiseks elusloomi. Müük kajastatakse hetkel, mil kontroll loomade üle on üle viidud, kui loomad on tapamajja toimetatud, vananemise ja kadumise riskid on üle antud kliendile ja kas klient on tooted vastu võtnud vastavalt müügilepingule, on aktsepteerimise tingimused aegunud või kui Kontsernil on objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik aktsepteerimise kriteeriumid on täidetud.

c) Teenuste müük

Kontsern müüb aeg-ajalt teenuseid teistele põllumajandustootjatele. Nende teenuste osutamisest saadud tulu kajastatakse siis, kui Kontsern täidab täitmiskohustust, edastades üle kontrolli lubatava teenuse üle kliendile selle aruandeperioodi jooksul, millal teenused on osutatud.

3.19. Rendiarvestus

Kontsern kui rentnik

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern seda, kas leping on rendileping või sisaldab renti. Leping on rendileping või sisaldab renti, kui leping annab õiguse kontrollida tasu eest kindlaksmääratud vara kasutamist mõneks ajaks.

Kontsern määrab rendi kehtivuse perioodi alla lepingu mittekatkestatava perioodi koos:

- a) perioodiga, mis hõlmab rentimisõiguse pikendamise võimalust, kui Kontsern on piisavalt kindel kasutada seda võimalust; ja
- b) perioodiga, mis hõlmab rendilepingu lõpetamise võimalust, kui Kontsern on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta.

Hinnates, kas Kontsern on piisavalt kindel, et ta kasutab rendilepingu pikendamise võimalust või ei kasuta lõpetamise võimalust, kaalub Kontsern kõiki asjakohaseid fakte ja asjaolusid, mis loovad Kontsernile majanduslikku stiimulit kasutada võimalust

pikendada rendilepingut või lõpetamise võimaluse kasutamata jätta. Kontsern hindab uuesti, kas on mõistlik kasutada pikendamisvõimalust või mitte kasutada lõpetamisvõimalust järgmise olulise sündmuse või asjaolude olulise muutumise korral:

- a) mis on kontserni kontrolli all; ja
- b) mõjutab seda, kas Kontsern on piisavalt kindel, et ta kasutab rendilepingu tähtaja määramisel varem lepingus välja jäetud võimalust, või mitte kasutada varem lepingus olemasolevat võimalust.

Kontsern vaatab uuesti läbi rendiperioodi, kui rendilepingu mittekatkestatav periood muutub.

Esmane kajastamine

Alguskuupäeval kajastab Kontsern kasutusõiguse vara ja rendikohustust. Kasutusõiguse vara kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real, liisingu kohustis kajastatakse laenude all. Kasutusõiguse vara mõõdetakse soetusmaksumuses. Kasutusõiguse vara väärtus sisaldab:

- a) rendikohustuse esialgse mõõtmise summa;
- b) mis tahes rendimaksud, mis on tehtud alguskuupäeval või enne seda, millest on maha arvatud rendilepingu soodustused;
- c) kõik esialgsed otsesed kulud, mis on tekkinud; ja
- d) hinnang selle kohta, millised kulud tekivad rentnikul vara demonteerimisel ja eemaldamisel, selle asukoha taastamisel või vara taastamisel rendilepingus nõutud tingimusele, välja arvatud juhul, kui need kulud on varude tootmiseks. Rentnik on kohustatud nende kulude eest maksma kas alguskuupäeval või selle tagajärjel, kui vara on teatud aja jooksul kasutatud.

Alguskuupäeval kajastab Kontsern rendikohustust rendimaksede nüüdisväärtuses, mis on sellel kuupäeval maksmata. Rendimaksud diskonteeritakse rendilepingus sisalduva intressimäära alusel, kui see määr on kergesti kindlaks määratav. Kui seda intressimäära ei ole võimalik kergesti kindlaks määrata, kasutab Kontsern rentniku alternatiivset laenuintressimäära. Laenude kohustuse mõõtmise kaasatud rendimaksud moodustavad alguskuupäeval järgmised vara kasutamise õiguse eest tasud rendiperioodi jooksul, mida on maksmata alguskuupäeval:

- a) fikseeritud maksed, millest on maha arvatud rendisoodustused;
- b) muutuvad rendimaksud, mis sõltuvad indeksist või määrast, mis on algselt mõõdetud indeksi või kursi alusel alguskuupäeval;
- c) summad, mida Kontsern maksab jääkväärtuse garantii eest;
- d) ostuvõimaluse kasutamise hind, kui Kontsern on piisavalt kindel seda võimalust kasutada; ja
- (e) rendilepingu lõpetamise eest määratud trahvide maksed kui Kontsern kavatseb kasutada rendilepingu lõpetamise võimalust.

Edasine kajastamine

Edaspidi kajastab Kontsern kasutusõiguse vara soetusmaksumuses:

- a) millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid; ja
- b) mis on korrigeeritud rendikohustuse mis tahes muutustega.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse kas rendiperioodi või kasutusõiguse vara eluea perioodi jooksul, sõltuvalt sellest kumb on lühem, välja arvatud juhul, kui on omandiõigus läheb lepingu lõppemisel üle või on olemas ostuoptsioon ning on piisavalt kindel, et seda kasutatakse rendiperioodi lõppemisel. Kui on omandiõigus läheb lepingu lõppemisel üle või on olemas ostuoptsioon, amortiseerib rentnik kasutusõiguse vara kasuliku eluea jooksul.

Kontsern kajastab rendi kohustust:

- a) suurendades bilansilist maksumust, et kajastada rendi kohustuse intressi;
- (b) vähendades bilansilist maksumust tehtud rendimaksede kajastamisel; ja
- (c) bilansilise maksumuse ümberhindamisega, et kajastada mis tahes ümberhindamist või liisingu muutmist või kajastada muudetud põhiosa tasumised.

Liisingu kohustuse intress iga liisingperioodi jooksul on summa, mis esitab püsiva perioodilise intressimäära liisingukohustuse järelejäänud jäägi pealt. Perioodiline intressimäär on diskontomäär. Pärast alguskuupäeva kajastab Kontsern kasumiaruandes rendilepingu intressid ja muutuvad liisingu maksed, mis ei ole arvesse võetud liisingukohustuse mõõtmisel, sellel perioodil, millal need sündmused või tingimused, mis neid makseid tekitavad, tekivad.

Kontsern on otsustanud mitte tunnustada kasutusõiguse varasid ja rendikohustusi väikese väärtusega (alla 1 000 EUR) varade rendilepingute ja selliste rendilepingute puhul, mille rendiperiood on lühem kui 12 kuud. Kontsern kajastab nende liisingutega seotud rendimaksud kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul. Samuti muutuvad rendimaksud, mis ei põhine indeksil või intressimääral, ei ole liisingukohustuse osa, kuid need kajastatakse kasumiaruandes siis, kui sündmused või tingimused, mis neid makseid tekitavad, tekivad. Kontsern on otsustanud rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste maade rendilepingute suhtes.

3.20. Dividendide jaotamine

Dividendi jaotamine Kontserni aktsionäridele kajastatakse kohustusena Kontserni konsolideeritud finantsaruandes perioodil, mil Kontserni aktsionärid kinnitasid dividendimakse.

4. Finantsriskide juhtimine

4.1. Finantsriski tegurid

Finantsriske jälgitakse Kontserni tsentraliseeritud juhtimistasandil. Kontsern on oma tegevuse kaudu avatud mitmele finantsriskile:

- tururisk (sh rahavoogude intressimäära risk ja õiglase väärtuse intressimäära risk);
- krediidirisk;
- likviidsusrisk.

Kontserni üldises riskihaldamiskavas võetakse arvesse finantsturgude prognoosimatust ja selleks, et viia miinimumini potentsiaalsed negatiivsed mõjud Kontserni finantstulemustele prognoosimatute kõikumiste tõttu finantsturgudel järgib juhtkond praeguse äritegevuse raames finantsriski haldamise põhimõtteid.

(a) Tururisk

(i) Valuutarisk

Kontsern tegutseb Eestis ja sellel puuduvad välisvaluutas noteeritud finantsvarad või –kohustused. Seetõttu ei esine Kontsernil valuutariski.

(ii) Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Kuna Kontsernil ei ole olulisi intressikandvaid varasid, siis ei sõltu Kontserni tulud ja äritegevuse rahavood olulisel määral muutustest turuintressimäärades.

Kontserni intressirisk tekib pikaajalistest võlakohustustest. Muutuva intressimääraga võlakohustuste tõttu on Kontsern avatud rahavoo intressimäära riskile.

Kontsern analüüsib oma intressiriski jooksvalt. Analüüsitakse erinevaid stsenaariume, võttes arvesse refinantseerimist, olemasoleva finantspositsiooni uuendamist, alternatiivset rahastamist ja riskimaandamist.

Kontsern maandab oma rahavoo intressimäära riski kasutades intressimäära vahetuse lepingut, millega ujuv intressimäär asendatakse fikseeritud intressimääraga. Sellistel intressimäära vahetuse lepingute eesmärk on ujuvate intressimääradega laenude muutmise fikseeritud intressimääraga laenuks. Üldjoontes võtab Kontsern pikaajalised laenud ujuva intressimääraga ja vahetab need fikseeritud intressimäärade vastu, mis on madalamad, kui kohe fikseeritud intressimääraga võetud laenude puhul. Läbi intressimäära vahetuse lepingu vahetab Kontsern teiste osapooltega teatud perioodide tagant (peamiselt kvartaalselt) summa, mis on leitud kui erinevus fikseeritud ja ujuva intressimäärade rakendamisel lähtudes kokkulepitud laenusummast.

Kontserni olemasolevate muutuva ja fikseeritud intressimääraga võlakohustuste jaotus on toodud allpool:

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Ujuva intressiga kokku	23 324	20 733
sh seotud 3-kuulise EURIBORI määraga	20 467	18 931
sh intressimäära swapiga kaetud	9 660	10 977
sh seotud 6-kuulise EURIBORI määraga	2 857	1 802
Fikseeritud intressiga kokku	26	43
	23 350	20 776

Kui seisuga 31. detsember 2022 oleks laenukohustuste muutuv intressimäär olnud 50 baaspunkti võrra kõrgem/madalam ja kõik teised muutujad oleksid samad, oleks aastakasum ja omakapital olnud 68 tuhande euro võrra väiksem/suurem (31. detsembri 2021 seisuga aastakasum 49 tuhande euro võrra väiksem/suurem).

(b) Krediidirisk ja vastaspoole äririsk

Kontserni krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, hoiustest pankades ja finantsinstitutsioonides ja klientidest, sealhulgas laekumata nõuetest ja sõlmitud tehingutest. Üksikute ettevõtete suhtes ei kohaldata üldjuhul krediidilimiite, kuna kõiki saldosisid jälgitakse tähelepanelikult eraldi (vt ka Lisa 7). Juhtkond hindab kliendi krediidikvaliteeti, võttes arvesse tema finantsseisundit ja varasemaid kogemusi. Klientide krediidilimiitide järgimist jälgib juhtkond regulaarselt. Pankade ja finantsinstitutsioonide osas on Kontserni poliitika teha koostööd institutsioonidega, mis on kõrgelt hinnatud (vt ka Lisa 6).

Kontsern rakendab IFRS 9 lihtsustatud meetodit oodatavate krediidikahjumite mõõtmiseks, mis kasutab eluea jooksul eeldatavat kahjumikulu kõigi nõuete ostjate vastu puhul. Oodatavate krediidikahjumite mõõtmiseks on nõuded ostjate vastu ja muud varad grupeeritud, tuginedes jagatud krediidiriski omadustele ja maksetähtaegadele. Teine vara grupp on seotud laekumata toetustega.

Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad 36 kuu jooksul enne 31. detsembrit 2022 või 31. detsembrit 2021 maksedistsipliinil ja selle perioodi jooksul tekkinud ajaloolistel krediidikahjumitel. Ajaloolised kahjumimäärad on kohandatud nii, et need kajastaksid jooksvat ja tulevikku suunatud teavet makromajanduslike tegurite kohta, mis mõjutavad klientide võimet maksta nõudeid. Kontsern

on määratlenud kõige olulisemad tegurid - Eesti SKP ja töötuse määr ning vastavalt nende tegurite eeldatavatele muutustele korrigeeritakse ajaloolisi kahjumimäärasid.

Selle põhjal määrati allahindlus seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 nii nõuete ostjate vastu kui ka muude varade puhul järgmiselt:

31. detsember 2022 tuhandetes eurodes	Lühiajalised nõuded	Vähem kui 3 kuud üle maksetähtaja	Kokku
Oodatav kahjumimäär	0%	0%	
Bilansiline brutomaksumus - nõuded ostjatele	1 587	1	1 588
Brutomaksumus – muud nõuded	376	0	376
Kahju reserv	0	0	0

31. detsember 2021 tuhandetes eurodes	Lühiajalised nõuded	Vähem kui 3 kuud üle maksetähtaja	Kokku
Oodatav kahjumimäär	0%	0%	
Bilansiline brutomaksumus - nõuded ostjatele	956	1	957
Brutomaksumus – muud nõuded	10 173	0	10 173
Kahju reserv	0	0	0

See mudel rakendub ka raha ja pangakontodele, aga allahindlus oli ebaoluline.

Krediidirisk rakendub ka pikaajalistele nõuetele. Seisuga 31. detsember 2021 on Kontsernil lühiajalisi nõudeid summas 10 173 tuhat eurot. 9 794 tuhat eurot sellest oli tagatud oma aktsiatega, mis juhtkonna hinnangul garanteerivad nõude täissummas. Nõue ei ole ületähtaja ja tagasimaksed tehakse vastavalt graafikule. 2022. aasta tühistati aktsiate ostuleping ning seega ka nõue summas 9 794 tuhat eurot (Lisa 17). Tasumata muudel nõuetes seisuga 31. detsember 2022 ei ole olulist krediidiriski.

(c) Likviidsusrisk

Kontserni likviidsusrisi hajutab piimatootmise suhteliselt vähene tsüklilisus, kuna piimatootmise müügitulu tekib ühtlaselt kogu aasta jooksul. Juhtkond jälgib likviidsusrisi osas pidevalt põhilisi tulemuslikkusnäitajaid, sealhulgas rahavoogusid.

Kõik allpool tabelites toodud summad on diskonteerimata brutomaksed.

tuhandetes eurodes	Seisuga 31.12.2022	Kuni 12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtaeg	Intressimäär
Pangalaenud	22 586	1 377	21 209	0	2023-2026	6m EURIBOR+3.5%
Muud võlad	661	661	0	0	2023	2.75%
Intressivahetusleping	-316	-87	-224	-5	2028	1.105%-3m EURIBOR
Kasutusõiguse varade kohustused	3 011	816	2 195	0		
Võlad tarnijatele ja muud võlad	11 872	11 844	10	18	2023-2054	intressita; 5%
Kokku	37 814	14 611	23 190	13		

tuhandetes eurodes	Seisuga 31.12.2021	Kuni 12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtaeg	Intressimäär
Pangalaenud	19 451	7 827	11 624	0		6m EURIBOR+2.25-2.75%
Intressivahetusleping	301	181	120	0	2023	1.105%-3m EURIBOR
Kasutusõiguse varade kohustused	2 031	606	1 423	2		
Võlad tarnijatele ja muud võlad	986	956	30	0	2021-2054	intressita; 5%
Kokku	22 769	9 570	13 197	2		

Seisuga 31. detsember 2022 sisaldavad Võlad tarnijatele ja muud võlad kohustust emattevõttele osakapitali vähenduse eest summas 11 250 tuhat eurot. See summa ei põhjusta Kontsernile likviidsusprobleeme, kuna vastavalt kokkuleppele pangaga, finantseeritakse see pangalaenuga.

31. detsembri 2022 seisuga on 3-kuu EURIBORiga seotud võlakohustuste intressimäär fikseeritud intressivahetuslepingu abil, millel on nominaalväärtus 9 660 tuhat eurot (31. detsembri 2021 seisuga: 10 977 tuhat eurot). Intressivahetuslepingut amortiseeritakse 329 tuhande euro võrra igas kvartalis (2021. aastal 329 tuhande euro võrra). Swapi intressi amortiseeritud nominaalväärtus 31. detsembri 2022 seisuga on 9 660 tuhat eurot (31. detsembri 2021: 10 977 tuhat eurot).

4.2. Kapitaliriski haldamine

Kontsern käsitleb kapitalina omakapitali ja võlakohustusi (seisuga 31. detsember 2022 46 558 tuhat eurot, seisuga 31. detsember 2021 62 770 tuhat eurot).

Kõik Kontserni olulised pangalaenuid kiidetakse Kontserni juhatuse poolt heaks enne laenu väljavõtmist. Juhatus kiidab samuti heaks väljatöötatava finantsvõimenduse strateegia, pidades silmas seda, et (i) tagatakse Kontserni jätkusuutlikkus, et omakorda tagada tulud aktsionäridele ja hüved huvirühmadele ning (ii) töötatakse välja optimaalne kapitalistruktuur kapitali kulu vähendamiseks (vt Lisa 15 seoses informatsiooniga võlakohustustest tulenevate piirangute ja eritingimuste osas).

4.3. Õiglase väärtuse hindamine

Erinevad tasemed õiglase väärtuse kajastamiseks on defineeritud järgmiselt:

- Sarnaste varade või kohustuste noteeritud hinnad (korrigeerimata) aktiivsetel turgudel (Tase 1).
- Muud sisendid kui 1. tasemele liigitatud noteeritud hinnad ja need on vara või kohustise puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad (Tase 2)
- Vara või kohustise puhul mittejälgitavad sisendid (mitte-vaadeldavad sisendid) (Tase 3)

2022. ja 2021. aastal ei olnud õiglase väärtuse tasemete vahel liikumisi.

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad on hinnatud esmasel kajastamisel ja igal bilansipäeval on selle õiglasest väärtusest maha arvatud võõrandamiskulud, välja arvatud nendel juhtumitel, kus õiglast väärtust ei saa esmasel kajastamisel usaldusväärselt mõõta (Lisa 3.6). Põllumajanduslik toodang, mis on saadud Kontserni bioloogiliste varade koristusest, on hinnatud selle õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud võõrandamiskulud saagikoristuse päeval, ja on tagantjärele kajastatud kui varud ning mõõdetud vastavalt varude hindamise põhimõtetele (Lisa 3.9)

Juhul, kui bioloogilise vara või põllumajandussaaduse puhul on olemas aktiivne turg, siis noteeritud hinnad sealse turul on sobivad määramaks varade õiglast väärtust. Juhul kui aktiivne turg ei eksisteeri, võetakse kõige lähim turutehingu hind, eeldades, et ei ole toimunud olulist muutust majanduses, tehingu toimumise ja bilansipäeva vahel. Kulud on aluseks leidmaks ligikaudset hinnangut õiglasest väärtusest, kui väike bioloogiline muutus on toimunud pärast esialgset kulu teket, näiteks lühikese aja jooksul pärast seemnete külvamist.

Kariloomade õiglast väärtust määratakse kindlaks koostöös Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistuga ja baseerub turuhinnal, mis on sarnane turuhinnaga samas vanuses, tõu ja geneetilise väärtusega kariloomade osas ning baseerub asjakohasel turul, võttes arvesse tehingukulud, müügi võimalusi kohalikel ja eksporditurgudel ning turusituatsiooni piimasektoris. Piimakarja õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse ka karja piimakvoot. Õiglase väärtuse hindamist kategoriseeritakse II tasandi alla õiglase väärtuse hierarhias, defineeritud IFRS 13 poolt.

Põllukultuuride õiglase väärtuse kajastamine kuulub õiglase väärtuse hierarhias II tasandi kategooriasse, nagu see on defineeritud IFRS 13-s. Algsel kajastamisel (peale külvamist) kajastatakse põllukultuurid soetusmaksumuses, kuna selliste bioloogiliste varade jaoks ei ole kättesaadavad turu poolt kindlaksmääratud väärtused. Soetusmaksumuseks on otsesed kulud, mis on seotud bioloogiliste varade bioloogilise muundumisega, nagu näiteks seemnete, väetiste, kemikaalide. Põllukultuure mõõdetakse õiglasest väärtusest peale seda, kui õiglast väärtust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Tavaliselt saab põllukultuuri õiglast väärtust mõõta usaldusväärselt vahetult enne saagi koristamist. See ei mõjuta oluliselt saagi väärtuse hindamist majandusaasta lõpus, kuna õiglase väärtuse põhiline kasv on seotud sama arveldusperioodiga kui ka saagi koristamine. Saagi koristamisel kajastatakse see õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud võõrandamiskulud (vt Lisa 3.9). Vaata Lisa 11 bioloogilise vara osas.

Maa

Maa õiglase väärtus põhineb aktiivse turu hindadel, mida on korrigeeritud vajadusel konkreetse vara iseloomu, asukoha või seisundi tõttu. Õiglase väärtuse kajastamine kuulub õiglase väärtuse hierarhias II taseme kategooriasse nagu see on defineeritud IFRS 13 järgi. Põllumaa taseme II õiglased väärtused on saadud kasutades võrreldavaid müügitingimusi. Kõige märkimisväärsim sisend selles hindamises on hind hektari kohta. (Vt. Lisad 3.3 ja 13).

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglasest väärtusest tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval. Peale esmast kajastamist hinnatakse neid igal bilansipäeval ümber nende hetke õiglasele väärtusele. Tuletisinstrumenti õiglase väärtus on tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus jälgitavate tulukõverate põhjal. Tuletisinstrumentide kajastamine õiglasest väärtusest klassifitseeritakse II taseme varadena õiglase väärtuse määramise tasemelt vastavalt IFRS 13 määratlusele. Vaata Lisa 15 võlakohustuste osas.

5. Olulised arvestuslikud hinnangud ja otsused

Hinnanguid ja otsuseid hinnatakse pidevalt ja need põhinevad ajaloolistel kogemustel ja teistel teguritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevikusündmustel, mille esinemist peetakse antud asjaoludel põhjendatuks.

5.1 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Kontsern teeb hinnanguid ja eeldusi tuleviku suhtes. Tehtud raamatupidamislikud hinnangud lähevad oma olemuse tõttu väga harva täpselt kokku tegeliku tulemusega. Hinnangud ja eeldused, mis võivad põhjustada olulisi korrigeerimisi varade ja kohustuste bilansilises väärtuses järgneval majandusaastal on toodud allpool.

(a) Bioloogiliste varade õiglane väärtus

Kontserni bioloogilisi varasid, mis on seotud loomakasvatusega, mõõdetakse igal bilansipäeval õiglases väärtuses, millest on maha arvatud võõrandamiskulud (seisuga 31. detsember 2022 oli väärtuseks 7 386 tuhat eurot ja 31. detsembril 2021 oli väärtuseks 7 253 eurot), lisainformatsioon Lisas 11.

(b) Materiaalse põhivara kasulik eluiga

Seisuga 31. detsember 2022 moodustas amortiseeritavate materiaalse põhivara objektide väärtus 18 313 tuhat eurot (31. detsember 2021: 18 121 tuhat eurot). Ülejäänud saldo hõlmab maad, mida ei amortiseerita ja lõpetamata ehitust. Juhtkond on hinnanud amortiseeritava materiaalse põhivara kasuliku eluiga. Samas võib tegelik kasulik eluiga juhtkonna hinnangust erineda. Kui keskmine kasulik eluiga oleks 10% pikem (lühem), kui juhtkond on hinnanud, siis väheneks (suureneks) amortisatsioonikulu 146 tuhande euro võrra (2021: 138 tuhat eurot).

(c) Maa

Maa õiglane väärtus tugineb olulistele hinnangutele ja vaadeldavatele sisenditele. Vaata Lisa 13 lisainfoks.

6. Raha ja raha ekvivalendid

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Raha kassas	5	7
Pangakontod	628	3 640
	633	3 647

2022. ja 2021. aastal kandsid pangakontod intressi 0,01% aastas.

Pangakontodel oleva raha krediitkvaliteet vastab pankade välisele krediitdireitingule (Moody's):

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Aa3	127	3 640
Baa1	501	0
	628	3 640

Vt lisaandmeid Lisades 4 ja 9.

7. Nõuded ja ettemaksed ja Muud finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Lühiajalised nõuded:		
Nõuded ostjate vastu	1 588	957
Muud nõuded	376	380
	1 964	1 337
Lühiajalised ettemaksed:		
Maksude ettemaksed	8	0
Ettemaksed tarnijatele	45	45
	53	45
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed kokku	2 017	1 382
Pikaajalised ettemaksed materiaalse põhivara eest kokku	99	102
Muud pikaajalised nõuded	9	0
Nõuded ja ettemaksed kokku	2 125	1 484
Muud nõuded	0	9 794
Muud finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	9 794

Nõuded ostjate vastu ja muude nõuete õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest, mis lähtub oodatavatest diskonteeritud rahavoogudest.

Ühelegi nõuete vastaspooltele ei ole omistatud krediitireitingut. Ostjate nõuete väärtust, mis on vähem kui 3 kuud üle maksetähtaja alates bilansikuupäevast, ei loeta langenuks lähtudes iga olulise nõude individuaalsest hindamisest.

2022. ja 2021. aastal ei ole nõudeid alla hinnatud. 2022. aastal tühistas Kontsern aktsiate ostulepingu ning kuni lepingu tühistamiseni kogunenud intress summas 453 tuhat eurot kajastati Muu finantskuluna (Lisa 24). Nõuded, mille tähtaeg pole veel kätte jõudnud, bilansiline väärtus ei ole avatud krediidiriskile, kuna osapooled on maksnud ajalooliselt õigeaegselt.

Detsembris 2020 müüs Kontsern oma aktsiate 9 500 tuhande euro eest Trigon Green Agri Holdings OÜ-le. Vastavalt lepingule kuulub müügihind tasumisele 2 aasta jooksul ning müügihinnalt arvestatakse intressi 3 kuu Euribor (baasintressimäär) + 2.75% (intressi marginaal). Seisuga 31. detsember 2021 oli ostuhind hoos intressiga summas 9 794 tuhat eurot tasumata. 2022. aastal see leping tühistati ja Kontsern omandas oma aktisid uuesti (Lisa 17)

8. Tuletisinstrumendid

	31.12.2022	31.12.2021
	Nõuded	Kohustused
Intressiswap	623	508
Kokku	623	508
Sealhulgas pikaajaline osa:		
Intressiswap	623	508
Lühiajaline osa	0	0

Pikaajaline nõue finantsseisundi aruandes summas 623 tuhat eurot kajastab õiglast väärtust vastavalt intressimäära vahetuse lepingule, mis vähendab osa EURIBORi muutustele avatud positsiooni ning on seotud eurodes noteeritud laenuga. Pikaajaline kohustus 2021. aasta lõpu bilansis summas 508 tuhat eurot kajastab kohustuse õiglast väärtust vastavalt intressimäära vahetuse lepingule, mis vähendab EURIBORi liikumise mõju ja on seotud eurodes noteeritud laenuga. Swapi jõustumiskuupäev on 17.12.2018 ja tasumise tähtaeg 15.03.2028. Swapiga vahetatakse ujuv intressimäär (3M EURIBOR) fikseeritud intressimäära 1,105% vastu ja see makstakse iga 3 kuu tagant. Vaata Lisad 4.3 ja 9 lisainfoks.

9. Finantsinstrumendid kategooriate lõikes

	31.12.2022		31.12.2021	
	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande
Raha ja raha ekvivalendid (Lisa 6)	633	0	3 647	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (Lisa 7)	1 973	0	11 130	0
Tuletisinstrumendid (Lisa 8)	0	623	0	0
	2 606	623	14 777	0

	31.12.2022		31.12.2021	
	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande
Võlad tarnijatele ja muud võlad (Lisa 14)	622	0	986	0
Tuletisinstrumendid (Lisa 8)	0	0	0	508
Laenukohustused (Lisa 15)	20 468	0	18 923	0
Liisingukohustused (Lisa 15)	2 882	0	1 853	0
	23 972	0	21 762	508

Nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest on lahutatud ettemaksed, kuna käesolev analüüs on koostatud ainult finantsvarade suhtes. Sotsiaalkindlustus, muud maksud ja ettemaksed klientidelt ei ole arvestatud võlad tarnijatele ja muud võlad hulka, kuna see analüüs käsitleb ainult finantsinstrumente.

10. Varud

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Lõpetamata toodang	18	27
Põllumajandustoodang	2 072	2 405
Toorained ja materjalid	1 828	989
	3 918	3 421

2022. ja 2021. aastal ei ole olnud maha kantud varusid. Seisuga 31. detsember 2022 oli panga kasuks panditud varusid summas 3 918 tuhat eurot (31. detsember 2021: 3 421 tuhat eurot).

11. Bioloogilised varad

tuhandetes eurodes	Taimakasvatud	Loomakasvatud	Kokku
Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2020	397	6 603	7 000
Pikaajalised bioloogilised varad	241	6 603	6 844
Lühiajalised bioloogilised varad	156	0	156
2021			
Kasum õiglase väärtuse (miinus võõrandamiskulud) muutusest	-15	649	634
sh vähenemine seoses müükidega	0	-1 480	-1 480
sh suurenemine seoses uute külvide/sündidega	901	1 753	2 654
sh koristatud ja mahakantud biol. varade õiglase väärtus	-916	-299	-1 215
sh olemasolevate biol. varade õiglase väärtuse muud muutused	0	675	675
Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2021	382	7 253	7 635
Pikaajalised bioloogilised varad	159	7 253	7 412
Lühiajalised bioloogilised varad	223	0	223

tuhandetes eurodes	Taimekasvatud	Loomakasvatud	Kokku
Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2021	382	7 253	7 635
Pikaajalised bioloogilised varad	159	7 253	7 412
Lühiajalised bioloogilised varad	223	0	223
2022			
Vähenedmine seoses müügiga	0	-24	-24
Kasum õiglase väärtuse (miinus võõrandamiskulud) muutusest	66	156	222
sh vähenemine seoses müükidega	0	-1 728	-1 728
sh suurenemine seoses uute külvide/sündidega	1 322	1 660	2 982
sh koristatud ja mahakantud biol. varade õiglase väärtus	-1 256	-338	-1 594
sh olemasolevate biol. varade õiglase väärtuse muud muutused	0	562	562
Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2022	447	7 386	7 833
Pikaajalised bioloogilised varad	215	7 386	7 601
Lühiajalised bioloogilised varad	232	0	232

Taimekasvatuse lühiajaliste bioloogiliste varade all kajastatakse sügisel külvatud talivilja. Taimekasvatuse pikaajalised bioloogilised varad alla kuuluvad rohumaad, mida kasutatakse loomasööda kasvatamiseks. Loomakasvatuse pikaajalised bioloogilised varad hõlmavad piimakarja, nii põhikarja kui noorloomi.

	Loomad, tk	Talivilja, ha	Rohumaad, ha
Füüsilised kogused seisuga 31. detsember 2022	7 116	1 491	4 209
Füüsilised kogused seisuga 31. detsember 2021	6 561	1 825	3 204

Kasum / kahjum õiglase väärtuse muutustest hõlmab kasvuga seotud füüsilise koguse muutusi.

Väärtuse suurenemine on seotud bioloogilise muundumise esilekutsumiseks tehtud otsekuludega, näiteks seemnete, väetiste, maaharimise jms kulud. Kulud kapitaliseeritakse taimekasvatusele kui nende õiglast väärtust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Loomakasvatuse kulud kajastatakse õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud võõrandamiskulud (Lisa 4.3).

2022. aasta saagi õiglase väärtus kokku oli 24 254 tuhat eurot (2021: 16 823 tuhat eurot). Saagiks on koristatud vilja, loomasööd (silo ja hein), piim ning liha.

Põldude ettevalmistamise ja viljakülvi otsekulusid kasutatakse taimekasvatusele kasutatavate bioloogiliste varade õiglase väärtuse määramiseks kui nende õiglast väärtust on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Seisuga 31. detsember 2022 olid bioloogilised varad panga kasuks panditud summas 7 833 tuhat eurot (31. detsember 2021: 7 635 tuhat eurot).

12. Kasutusõiguse varad

tuhandetes eurodes	Maa	Masinaid ja seadmed	Kokku
31.12.2020			
Soetusmaksumus	300	3 395	3 695
Akumuleeritud kulum	-282	-1 724	-2 006
Jääkmaksumus	18	1 671	1 689
2021			
Kapitalirendis põhivara ümberklassifitseerimine (Lisa 13)	0	-154	-154
Soetamine (Lisa 15)	318	1 361	1 679
Arvestatud kulum	-294	-704	-998
Jääkmaksumus kokku	42	2 174	2 216
31.12.2021			
Soetusmaksumus	339	3 791	4 130
Akumuleeritud kulum	-297	-1 617	-1 914
Jääkmaksumus	42	2 174	2 216

tuhandetes eurodes	Maa	Masinad ja seadmed	Kokku
31.12.2021			
Soetusmaksumus	339	3 791	4 130
Akumuleeritud kulum	-297	-1 617	-1 914
Jääkmaksumus	42	2 174	2 216
2022			
Kapitalirendis põhivara ümberklassifitseerimine (Lisa 13)	0	-146	-146
Soetamine (Lisa 15)	294	2 321	2 616
Müük	0	-101	-101
Arvestatud kulum	-312	-902	-1 214
Jääkmaksumus kokku	24	3 346	3 371
31.12.2022			
Soetusmaksumus	359	5 003	5 362
Akumuleeritud kulum	-335	-1 656	-1 991
Jääkmaksumus	24	3 347	3 371

13. Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes	Maa	Hooned	Masinad ja seadmed	Mööbel ja muu inventar	Lõpetamata ehitus	Kokku
31.12.2020						
Soetusmaksumus	16 060	21 871	9 860	30	29	47 850
Akumuleeritud kulum	0	-6 757	-6 398	-19	0	-13 174
Jääkmaksumus	16 060	15 114	3 462	11	29	34 676
2021						
Soetamine	0	309	703	4	0	1 016
Mahakandmine ja müük	0	0	-260	0	0	-260
Ümberhindluse reserv läbi muu koondkasumi (Lisa 18)	2 790	0	0	0	0	2 790
Ümberklassifitseerimine (Lisa 12)	0	0	154	0	0	154
Arvestatud kulum	0	-709	-664	-3	0	-1 376
Jääkmaksumus	18 850	14 714	3 395	12	29	37 000
31.12.2021						
Soetusmaksumus	18 850	22 172	10 526	29	29	51 606
Akumuleeritud kulum	0	-7 458	-7 131	-17	0	-14 606
Jääkmaksumus	18 850	14 714	3 395	12	29	37 000
2022						
Soetamine	134	415	1 252	19	0	1 820
Mahakandmine ja müük	-2	-2	-174	-2	0	-180
Ümberhindluse reserv läbi muu koondkasumi (Lisa 18)	3 618	0	0	0	0	3 618
Ümberklassifitseerimine (Lisa 12)	0	0	145	0	0	145
Arvestatud kulum	0	-679	-778	-5	0	-1 462
Jääkmaksumus	22 600	14 448	3 840	24	29	40 941
31.12.2022						
Soetusmaksumus	22 600	22 550	11 588	39	29	56 806
Akumuleeritud kulum	0	-8 102	-7 748	-15	0	-15 865
Jääkmaksumus	22 600	14 448	3 840	24	29	40 941

Seisuga 31. detsember 2022 Kontsern omas ja kasutas kasutusvalduslepingute alusel Eestis 3 676 hektarit maad (31. detsembril 2021: 3 676 hektarit). Lisaks sellele kasutas Kontsern seisuga 31. detsember 2022 Eestis rendilepingute alusel 2 821 hektarit maad (31. detsembril 2021: 2 867 hektarit).

2022. ja 2021. aasta jooksul ei ole Kontsern kapitaliseerinud laenukulutusi tingimustele vastavate varade osas.

Seisuga 31. detsember 2022 oli panga kasuks panditud maa bilansiline maksumus 22 600 tuhat eurot (31. detsember 2021: 18 289 tuhat eurot). Seisuga 31. detsember 2022 oli panditud hoonete, masinate ja seadmete ning mööbli ja inventari bilansiline maksumus 18 341 tuhat eurot (31. detsember 2021: 18 150 tuhat eurot).

Maa õiglane väärtus, Kontserni hindamise meetodid ja põhimõtted

Seisuga 31. detsember 2022 on täielikus omanduses oleva maa õiglane väärtus 22 600 tuhat eurot (seisuga 31. detsember 2021: 18 850 tuhat eurot). Ümberhindluse reservi suurenemine on kajastatud muus koondkasumiaruandes (Lisa 18). Kontserni bilansis kajastatud maa keskmine väärtus seisuga 31. detsember 2022 on 6 205 eurot hektari kohta (seisuga 31. detsember 2021: 5 239 eurot hektari kohta). Seisuga 31. detsember 2022 kuulus Kontserni omandisse 3 639 hektarit maad (seisuga 31. detsember 2021: 3 583 hektarit maad).

Seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 viidi maaomandi hindamine läbi Colliers International Advisors OÜ poolt. Õiglasest väärtuses kajastatud varasid on klassifitseeritud II taseme varadena õiglase väärtuse määramise tasemelt vastavalt IFRS 13 määratlusele. Maa II taseme õiglasest väärtused on leitud kasutades võrdlusmeetodit. Peamine sisend nimetatud hindamismeetodit kasutades on hind hektari kohta.

	Õiglane väärtus seisuga 31. detsember 2022 (tuhandetes eurodes)	Väärtus (EUR/h)	Väärtuse määramise tasand
Maa omanduses	22 600	6 205	Tase 2
	Õiglane väärtus seisuga 31. detsember 2021 (tuhandetes eurodes)	Väärtus (EUR/h)	Väärtuse määramise tasand
Maa omanduses	18 850	5 239	Tase 2

Vastavalt hindamisaktile oli seisuga 31. detsember 2022 Kontserni omanduses maade õiglane väärtus vahemikus 20 500 tuhat eurot kuni 22 600 tuhat eurot (31. detsember 2021 16 690 tuhat eurot kuni 18 850 tuhat eurot). Võttes arvesse Kontserni omanduses maade logistilist asukohta, kompaktsust ja suurust, hindab juhatus, et kinnisvara väärtus tuleks hinnata vahemiku ülemisse otsa, 22 600 tuhat eurot.

14. Võlad ja ettemaksed ning kohustus osaniku ees

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele	581	945
Sotsiaalkindlustusmaks ja muud maksud	495	284
Viitvõlad	577	335
Muud kohustused	54	67
	1 707	1 631
Miinus: pikaajaline osa	-28	-30
	1 679	1 601
Sealhulgas finantskohustus	622	986
Kohustus osaniku ees	11 250	0
Kohustus osaniku ees	11 250	0

Tasumata võlgade ja muude kohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest seoses lühikese maksetähtajaga. Enamiku pikaajaliste tasumata võlgade ja muude kohustuste maksetähtaeg on 1 kuni 5 aastat.

Muud kohustused seisuga 31 detsember 2022 sisaldavad kohustust osanikule osakapitali vähendamise eest summas 11 250 tuhat eurot (Lisa 17).

15. Võlakohustused

31. detsember 2022 seisuga sisaldas laenuleping teatud piiranguid ja tingimusi. Järgmiselt on toodud nimekiri peamistest piirangutest ja eritingimustest:

- Ettevõtte ei tohi maksta dividende kuni laenu tasumiseni.
- Minimaalne laenuteeninduse kattekordaja (DSCR) kogu Kontsernile on 1,2 – 12- kuu EBITDA (arvestamata bioloogiliste varade mitterahalist ümberhindlust ja erakorralisi tulusid ja kulusid) jagatuna samal perioodil intressikandvate võlakohustuste eest makstavate intressimaksete ja graafikujärgsete põhiosamaksetega.

31. detsember 2021 seisuga sisaldas laenuleping teatud piiranguid ja tingimusi. Järgmiselt on toodud nimekiri peamistest piirangutest ja eritingimustest:

- Ettevõtte ei tohi maksta dividende.
- Minimaalne laenuteeninduse kattekordaja kogu Kontsernile on 1,25 – 12- kuu EBITDA (arvestamata bioloogiliste varade mitterahalist ümberhindlust) jagatuna samal perioodil intressikandvate võlakohustuste eest makstavate intressimaksete ja graafikujärgsete põhiosamaksetega.
- Kontsern peab hoidma vähemalt 500 000 eurot sularaha või deposiiti oma kontodel.
- Laenu ja väärtuse suhe (laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhe (LTV) = panditud varadega kaetud kohustused/panditud varade jääkväärtus) ei tohi ületada 70%. Seda mõõdetakse kord aastas Kontserni auditeeritud majandusaruande alusel jagades panga laenukohustused pangale panditud vara bilansilise väärtusega (panga kasuks toodud varad on välja toodud lisade 10, 11 ja 13).

Seisuga 31. detsember 2022 täitis Kontsern kõiki eritingimusi.

Seisuga 31. detsember 2021 ei täitnud Kontsern osasid eritingimusi, kuid pank on enne 2021. aasta lõppu kinnitanud, et järgneva 12 kuu jooksul ei muutu laen tagasimakstavaks.

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Pikaajalised võlakohustused		
Pangalaenud	19 469	11 455
Liisingukohustused	2 129	1 315
	21 598	12 770
Lühiajalised võlakohustused		
Pangalaenud	339	7 467
Muud laenud	659	0
Liisingukohustused	754	539
	1 752	8 006
Võlakohustused kokku	23 350	20 776

Võlakohustuste õiglane väärtus seisuga 31. detsember 2022 ja 2021 ei erine oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Rendilepingud seisuga 31. detsember 2022 ja 2021 on seotud kasutusõiguse varadega (masinate ja maade rent) (Lisa 12). Kõik need rendilepingud on kajastatud kasutusõiguse varana IFRS 16 rakendamise tõttu (vt Lisa 3.19).

Kontsernil on kasutusrendi tingimustel renditud kontoripinnad ja masinad, mis on klassifitseeritud lühiajaliste liisingute alla, kuna nende rendiperiood on lühem kui 12 kuud. Kontsern kajastab nende rendilepingutega seotud liisingumakseid rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna (vaata andmeid kasutusrendi kohta Lisas 22).

Kontserni laenukohustustega seonduvad intressimäärad on järgmised:

31.12.2022	Laenukohustused	Liisingu kohustused	Tähtaeg	Intressimäär
Ujuv määr, tähtaeg kuni 1 aasta	339	735		
sh 3k EURIBOR	339	0	2023-2026	3m EURIBOR+3,5%
sh 6k EURIBOR	0	735	2023-2027	6m EURIBOR+ 1,25%-2,8%
Ujuv määr, tähtaeg üle 1	19 469	2 122		
sh 3k EURIBOR	19 469	0	2023-2026	3m EURIBOR+3,5%
sh 6k EURIBOR	0	2 122	2023-2027	6m EURIBOR+ 1,25%-2,8%
Fikseeritud intress, tähtaeg kuni 1 aasta	659	19	2023-2025	2,75%-3%
Fikseeritud intress, tähtaeg üle 1 aasta	0	7	2023-2025	3%
	20 467	2 883		

31.12.2021	Laenukohustused	Liisingu kohustused	Tähtaeg	Intressimäär
Ujuv määr, tähtaeg kuni 1 aasta	7 467	520		
sh 3k EURIBOR	7 467	9	2022-2024	3m EURIBOR+1,50%-2,75%
sh 6k EURIBOR	0	511	2022-2027	6m EURIBOR+ 1,25%-2,1%
Ujuv määr, tähtaeg üle 1	11 455	1 290		
sh 3k EURIBOR	11 455	0	2021-2024	3m EURIBOR+1,50%-2,75%
sh 6k EURIBOR	0	1 290	2021-2026	6m EURIBOR+ 1,25%-2,1%
Fikseeritud intress, tähtaeg kuni 1 aasta	0	19	2022-2025	3%
Fikseeritud intress, tähtaeg üle 1 aasta	0	25	2022-2025	3%
	18 922	1 854		

	Laenukohustused	Liisingu kohustused	Kokku
Kohustused seisuga 31. detsember 2020	20 322	1 364	21 686
Liisingute lisandumine (Lisa 12)	0	1 608	1 608
Tasumine	-1 571	-1 118	-2 689
Arvestatud intress	587	35	622
Makstud intress	-416	-35	-451
Kohustused seisuga 31. detsember 2021	18 922	1 854	20 776
Liisingute lisandumine (Lisa 12)	0	2 643	2 643
Tasumine	-24 021	-1 602	-25 623
Laekumine	25 550	0	25 550
Arvestatud intress	947	55	1 002
Makstud intress	-931	-67	-998
Kohustused seisuga 31. detsember 2022	20 467	2 883	23 350

16. Sihtfinantseerimine

Riigilt saadud sihtfinantseerimised põhivara soetamiseks kajastatakse pikaajalise kohustusena edasilükkunud sihtfinantseeringuna ning amortiseeritakse kasumiaruandesse lineaarsel meetodil soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Tulevaste perioodide tulu Euroopa Liidu toetustest	279	295
	279	295

ELi investeerimistoetused on tingimuslikud, s.t kui ettevõtte peatab varade eesmärgipärase kasutamise enne 5 aasta möödumist toetuse saamisest, peab ettevõtte toetuse tagasi maksma.

Sihtfinantseerimine, mis on kajastatud tuluna, hõlmab toetusi nii taimekasvatuse kui ka loomakasvatuse eest. Sihtfinantseerimine jaguneb järgmiselt:

tuhandetes eurodes	2022	2021
Toetused lüpsikarja ja piimatootmise eest	45	55
Pindalatoetus ja kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus	1 073	1 072
Keskkonnatoetused*	339	336
Investeerimistoetused	16	17
Mullakaitse toetus	7	7
Covid-19 toetus	199	164
Riskijuhtimise toetus	34	0
Põllumajanduse kohandamise toetus	26	0
Muud toetused	3	19
Muudes tuludes kajastatud toetused kokku (Lisa 19)	1 742	1 670

* Keskkonnatoetust makstakse Eestis ettevõtetele ELi toetuste raamistikus, mille eesmärk on toetada keskkonnasõbralikku tootmist.

17. Osakapital

	Aktseite/Osade arv	Sh lihtaktsiad/osad	Aktsiakapital/ Osakapital	Ülekurs	Oma aktsiad	Kokku
	tuhandetes eurodes					
31.12.2020	25 816 034	25 816 034	2 582	20 093	0	22 674
31.12.2021	25 816 034	25 816 034	2 582	20 093	0	22 674
Aktsiakapitali suurendamine	0	0	20 093	-20 093	0	0
Oma aktsiate soetamine	0	0	0	0	-9 500	-9 500
Aktsiakapitali vähendamine	-23 289 131	-23 289 131	-20 148	0	9 500	-10 648
Juriidilise vormi muutmine	-2 526 902	-2 526 902	0	0	0	0
31.12.2022	1	1	2 527	0	0	2 527

31.12.2022 seisuga oli Ettevõtte osanikuks ja 31.12.2021 seisuga olid Ettevõtte aktsionärideks:

Aktsionär	Seisuga 31. detsember 2022		Seisuga 31. detsember 2021	
	Osade arv	%	Aktseite arv	%
Trigon Green Agri Holding OÜ	1	100,00%	10 130 772	39,24%
Ingman Development Oy Ab	0	0,00%	12 882 201	49,90%
Bank Julius Baer & Co (esindajakonto)	0	0,00%	1 359 644	5,27%
JiiPee Invest OÜ	0	0,00%	778 660	3,02%
Albert George Howie	0	0,00%	406 000	1,57%
MÄO INVEST AS	0	0,00%	258 757	1,00%
	1	100,00%	25 816 034	100,00%

31. detsembri 2021 seisuga oli Ettevõtte registreeritud aktiivkapital 2 581 603 eurot, mis oli jaotatud 25 816 034 aktsiaks, mille eest on täies ulatuses tasutud nominaalväärtusega 0,10 eurot aktsia kohta. 2022. aastal muudeti Ettevõtte aktsiaseltsist osaühinguks. Seisuga 31. detsember 2022 oli Ettevõtte registreeritud osakapital 2 526 903 eurot esindades ühte täies ulatuses tasutud osa.

2020. aastal ostis Ettevõtte 39,24% oma aktsiast Trigon Dairy Farming AS-ilt. 2020. aasta detsembris müüs Kontsern oma aktsiad 9 500 tuhande euro eest Trigon Green Agri Holdings OÜ-le. Vastavalt aktsiate ostulepingule, kuulus ostuhind koos intressiga Kontsernile tasumisele 2 aasta jooksul ning ostuhinnalt arvestatakse intressi 3-kuu Euribor (baasintress) + 2,75% (intressimarginaal). Seisuga 31. detsember 2021 oli kokku nõuetena kajastatud 9 794 tuhat eurot (Lisa 4.1, 7).

2022. aastal kokkuleppel Trigon Green Agri Holdings OÜ-ga tühistas Ettevõtte aktsiate ostulepingu ja selle tulemusel omandas 39,24% oma aktsiast. Seega kuni tühistamiseni kogunenud intressinõue summas 453 tuhat eurot tühistati ja kajastati muudes finantskuludes (Lisa 24).

2022. aastal suurendati Ettevõtte aktiivkapitali 20 093 tuhande euro võrra klassifitseerides ülekursi aktiivkapitali läbi aktsia nominaalväärtuse suurendamise.

Lisaks vähendati 2022. aastal Ettevõtte aktiivkapitali 20 148 tuhande euro võrra, millest 9 500 tuhat eurot oli 39,24% oma aktsiate tühistamine. Tühistatud oma aktsiate nominaalväärtus oli 8 898 tuhat eurot, mille tulemuseks oli 602 tuhande euro väärtuses jaotamata kasumi korrigeerimine. Ülejäänud osa aktiivkapitali vähendamisest on kajastatud lühiajalise kohustusena emaettevõttele summas 11 250 tuhat eurot (Lisa 14) seisuga 31. detsember 2022.

2022. aastal maksis Kontsern dividende summas 6 826 tuhat eurot ja tulumaksu sellelt summas 1 706 tuhat eurot. Ühekordne dividendimakse oli eraldi kokku lepitud pangaga.

18. Muud reservid

	Maa ümberhindlus	Kokku
Seisuga 31. Detsember 2020	9 021	9 021
Maa ümberhindlus	2 790	2 790
Seisuga 31. Detsember 2021	11 811	11 811
Maa ümberhindlus	3 618	3 618
Seisuga 31. Detsember 2022	15 429	15 429

19. Müügitulu ja muud äritulud

tuhandetes eurodes	2022	2021
Teravilja müük	2 269	1 512
Piima müük	20 438	12 760
Liha müük	1 547	910
Muu kauba müük	322	35
Teenuste müük	114	171
Kokku müügitulu	24 690	15 388
Toetused (Lisa 16)	1 742	1 669
Muud äritulud	144	178
Kokku muud äritulud	1 886	1 847

Muud äritulud sisaldavad kasumit põhivara müügist summas 141 tuhat eurot (Lisa 13) (2021: 152 tuhat eurot). 2022. aastal toodeti 44 350 tonni piima (2021. aastal 41 226 tonni). 2022. aastal oli Kontserni tootlikkus lehma kohta 12,9 tonni (2021: 12,8 tonni). Piimatoodang on 2022. aastal tõusnud 7,6% ja piima hind 47,8% võrreldes 2021. aastaga.

Kontserni tulude tekkimiskoht on Eesti.

20. Kasutatud tooraine ja materjalid

tuhandetes eurodes	2022	2021
Loomasõöt	-9 150	-7 423
Seemned, väetised, kemikaalid, muud materjalid	-2 712	-2 095
Kütus, gaas, elekter	-1 296	-861
Remonditööd	-1 121	-874
Muud tootmiskulud	-485	-419
Muud teenused	-1 102	-769
Maamaks ja maa rendimaksed	-21	-21
Ostetud kaupade kulu	-1	-24
Kokku	-15 888	-12 486

Suurimad artiklid "Muud teenused" all on kütteteenus, prügivedu ja jäätmekäitlus, tootmise maksud ja muud piima- ja põllumajandusega seonduvad teenused. Suurimad artiklid "Muude tootmiskulude" all on kindlustusmaksed ja masinate kasutusrent (Lisa 22).

21. Tööjõukulud

tuhandetes eurodes	2022	2021
Töötasu	-2 883	-2 430
Sotsiaalkindlustuskulud	-888	-796
Kokku	-3 771	-3 226

Keskmine töötajate arv

131

154

22. Kasutusrent

2022. aastal moodustasid kasutusrendimaksed 69 tuhat eurot (2021: 67 tuhat eurot). Kõik lühiajalised rendilepingud 2022. ja 2021. aastal olid seotud tegevuskuludega. Muutuvate rendimaksetega seotud kulud, mis ei sisaldu rendikohustustes ei esinenud. Rentide rahavoogude väljaminek kokku oli 2022. aastal 1 677 tuhat eurot (2021: 1 220 tuhat eurot).

Rendikulud kajastatakse kasumiaruandes muude teenuste all real "Muud tootmiskulud" (Lisa 20) ja muude üldhalduskulude all (Lisa 23). Kasutusrendikulu hõlmab peamiselt masinate ja seadmete renti.

Kasutusrendi lepingud on sõlmitud tavatingimustel. Võimalus nimetatud vara ostmiseks või uuendamiseks puudub.

23. Muud üldhalduskulud

tuhandetes eurodes	2022	2021
Büroo- ja halduskulud	-437	-367
Juriidilised ja konsultatsioonikulud	-420	-327
Kokku	-857	-694

24. Finantstulud ja -kulud

tuhandetes eurodes	2022	2021
Intressitulu	160	267
Intressivahetuslepingu õiglase väärtuse muutus(Lisa 8)	1 013	182
Kokku	1 173	449
Intressikulu sisemise intressimääraga:		
– Liisingukohustused	-56	-35
– Laenukohustused	-957	-587
Muud finantskulud	-453	0
Kokku	-1 466	-622

Muud finantskulud sisaldavad 2022. aastal aktsiate ostulepingu tühistamisega seotud kulud summas 453 tuhat eurot (lisa 17).

25. Tulumaks

Maksud

Maksuhalduril on õigus kontrollida Kontserni ettevõtete raamatupidamist ja maksuarvestust 3 kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ja vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. 2022. ja 2021. aastal maksurevisjone ettevõtetes läbi ei viidud. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Seisuga 31. detsember 2022 oli Kontsernil jaotamata kasum summas 5 252 tuhat eurot (31. detsember 2021: 7 508 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustus, mis kaasneks kogu jaotamata kasumi jaotamisel, on 1 050 tuhat eurot (31. detsember 2021: 1 502 tuhat eurot).

2022. aastal maksis Kontsern dividende summas 6 826 tuhat eurot ja tulumaksu sellelt summalt 1 706 tuhat eurot.

26. Kohustused

Kontsernil ei ole olulisi kohustusi 31. detsembri 2022 ja 31. detsembri 2021 seisuga.

27. Kontserni struktuur

Käesolevas konsolideeritud finantsinformatsioonis toodud andmed põhinevad järgmiste ettevõtete finantsandmetel:

Trigon Carbon Negative Agriculture Kontserni osalus %			
Asukohamaa		31.12.2022	31.12.2022
Trigon Carbon Negative Agriculture AS	Eesti	Ettevõtte	Ettevõtte
OÜ Kaiu LT	Eesti	100%	100%
AS Väätsa Agro	Eesti	100%	100%

28. Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapooled on:

- Seisuga 31. detsember 2022 Kontserni emaettevõtte ja seisuga 31. detsember 2021 Kontsernile olulist mõju omavad aktsionärid (Lisa 17) ja aktsionäride poolt kontrollitavad äriühingud;
- AS Trigon Capital, millel on juhtimisleping ja tema tütarettevõtted;
- Trigon Carbon Negative Agriculture OÜ ja teiste Kontserni ettevõtete juhatuse ja nõukogu liikmed ning nende isikute lähedased pereliikmed;
- Trigon Carbon Negative Agriculture OÜ juhatuse ja nõukogu liikmete poolt kontrollitavad ettevõtted ja nende isikute lähedased pereliikmed.

Kontsernil on juhtimisleping, mis sätestab, kuidas nõukogu valitakse.

Tehingud perioodi jooksul:

tuhandetes eurodes	2022	2021
Tehingud emaettevõttega		
Saadud laen emaettevõttelt	650	0
Laenukohustuselt kogunenud intress	8	0
Kontserni aktsiate nõudelt arvestatud intress	160	266
Aktsiate ostulepingu tühistamine (Lisa 7, 17)	9 500	0
Aktsiate ostulepingult arvestatud intressi tühistamine (Lisa 7, 17, 24)	453	0
Tehingud juhtimisettevõttega		
Juhtimistasu AS-ilt Trigon Capital (Lisa Error! Reference source not found.)	325	300
Muud		
Muud ostetud teenused Kontserni aktsionäridelt ja aktsionäride poolt kontrollitavatelt äriühingutelt ning ASilt Trigon Capital (Lisa 23)	45	41

Saldod:

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Saldod emaettevõttega		
Nõue Trigon Green Agri Holdings OÜ vastu	0	9 594
Laen Trigon Green Agri Holdings OÜ-lt ja kogunenud intress	658	0
Kohustus Trigon Green Agri Holdings OÜ-le aktsiakapitali vähenduse eest (Lisa 17)	11 250	0
Saldod juhtimisettevõttega		
Kohustused Trigon Capital AS-ile ja tema tütarettevõtetele	6	0

Allpool toodud tabelis on toodud Kontserni poolt juhatusel ja nõukogu liikmetele 2022. ja 2021. aastal makstud töötasu ja muud tasud brutosummades:

2022

tuhandetes eurodes	Töötasu	Sotsiaalmaks	Kokku
Nõukogu liikmed	5	2	7
Juhatus	23	7	30
Kokku	28	9	37

2021

tuhandetes eurodes	Töötasu	Sotsiaalmaks	Kokku
Nõukogu liikmed	5	2	7
Kokku	5	2	7

Vastavalt lepingutele juhatusel liikmetele lahkumishüvitisi ei maksta.

29. Bilansipäevajärgsed sündmused

Aastaaruande valmimise hetkel on talviljade seisund juhtkonna poolt hinnatud heaks, seega indikatsioone talviljade hävimisest ei esine. Peale bilansipäeva sai Kontsern lisafinanseeringu, vaata Lisa 30. Peale bilansipäeva ei olnud muid sündmusi.

30. Tegevuse jätkuvus

Seisuga 31. detsember 2022 on Kontserni käibekapital negatiivne summas 7 881 tuhat eurot. Negatiivse käibekapitali põhjustas Kontserni aktsiakapitali vähendamine 2022. aastal ning kohustus maksta välja 11 250 tuhat eurot. Peale bilansipäeva finantseeris Kontsern selle kohustuse pikaajalise pangalaenuga summas 11 783 tuhat eurot. Laenu tähtaeg on 1. mai 2029 ja see kannab intressi 5,5% + 6-kuu Euribor.

31. Emaettevõtte finantsaruanne

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021 (korrigeeritud)	01.01.2021 (korrigeeritud)
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	340	1 250	1 515
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (kontsernisisene)	3 233	1 462	1 464
Muud nõuded ja ettemaksed	52	9 840	48
Käibevara kokku	3 625	12 552	3 027
Põhivara			
Tuletisinstrumentid	623	0	0
Investeeringud tütarettevõtetesse	47 420	36 414	32 588
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	3 464	12 497	23 414
Põhivara kokku	51 507	48 911	56 002
VARAD KOKKU	55 132	61 463	59 029
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	998	7 467	1 572
Võlad hankijatele ja muud kohustused	11 456	38	17
Lühiajalised kohustused kokku	12 454	7 505	1 589
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	19 469	11 454	18 749
Tuletisinstrumentid	0	508	886
Pikaajalised kohustused kokku	19 469	11 962	19 635
Kohustused kokku	31 923	19 467	21 224
OMAKAPITAL			
Osakapital	2 527	2 582	2 582
Ülekurss	0	20 093	20 093
Jaotamata kahjum	20 682	19 321	15 130
Omakapital kokku	23 209	41 996	37 805
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	55 132	61 463	59 029

Emaettevõtte koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	2022	2021
Müügitulu (<i>kontsernisisene</i>)	469	444
Müügitulu, muud äritulud ja õiglase väärtuse muutus kokku	469	444
Tööjõukulud	-334	-51
Muud üldhalduskulud	-510	-390
Tütarettevõtjate kasum kapitaliosaluse meetodil	10 664	3 825
Ärikasum	10 289	3 828
Finantstulud	1 162	767
Finantskulud	-955	-405
Kasum enne tulumaksu	10 496	4 190
Tulumaks	-1 707	0
Aruandeaasta kasum	8 789	4 190
Muu koondkasum:	0	0
Aruandeaasta koondkasum	8 789	4 190

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes	Osakapital	Ülekurss	Oma aktsiad	Jaotamata kasum/kahjum	Omakapital kokku
Saldo seisuga 31.12.2020	2 582	20 093	0	15 130	37 805
Koondkasum kokku	0	0	0	4 190	4 190
Saldo seisuga 31.12.2021	2 582	20 093	0	19 320	41 995
Koondkasum kokku	0	0	0	8 789	8 789
Tehingud omanikega nende omanikuks olles:					
Oma aktsiate soetus	0	0	-9 500	0	-9 500
Dividendi maksmine	0	0	0	-6 826	-6 826
Osakapitali suurendamine	20 093	-20 093	0	0	0
Osakapitali vähendamine	-20 148	0	9 500	-602	-11 250
Saldo seisuga 31.12.2022	2 527	0	0	20 681	23 208

Korrigeeritud konsolideerimata emaettevõtte omakapital 31.detsembri seisuga:

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Konsolideerimata emaettevõtte omakapital	-23 208	41 995
Tütarettevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	-47 420	-36 414
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	47 420	36 414
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	23 208	41 995

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes	2022	2021
Rahavoog äritegevusest		
Raha laekumine klientidelt	586	556
Tarnijatele ja töötajatele makstud raha	-798	-530
Rahavoog äritegevusest kokku	-212	26
Rahavoog investeerimistegevusest		
Seotud osapooltele väljastatud laenud	-3	0
Seotud osapooltele väljastatud laenude tagasimaksed	6 805	1 450
Seotud osapooltelt saadud intressid	900	442
Sidusettevõtte soetus	-345	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku	7 357	1 892
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	25 550	0
Tagasimakstud laenud	-24 019	1 569
Dividendimakse	-6 826	0
Tulumaksu maksmine	-1 707	0
Makstud intressid	-923	-417
Tasumised seoses intressivahetuslepinguga	-130	-197
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	-8 055	-2 183
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-910	-265
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 250	1 515
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	340	1 250

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Trigon Carbon Negative Agriculture OÜ osanikule

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Trigon Carbon Negative Agriculture OÜ ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022;
- konsolideeritud kasumiaruannet ja muu koondkasumi aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;

- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers



Oksana Popova
Vandeaudiitor, litsents nr 633



Iiris Embrich
Vandeaudiitor, litsents nr 725

31. märts 2023
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

Juhatus teeb ettepaneku kanda majandusaasta kasum eelmiste perioodide jaotamata kasumi reale.

Juhtkonna allkirjad majandusaasta aruandele

Juhatus ja nõukogu on Trigon Carbon Negative Agriculture OÜ 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande läbi vaadanud ja heaks kiitnud.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne õiglaselt Kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning Kontserni sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid.

Tallinn, 31. märts 2023

Joakim Helenius

Kalle Kask

Raivo Vare

Nõukogu esimees

Nõukogu liige

Nõukogu liige



Rando Tomingas

Juhatus liige

Mõisted

Happetest	<i>(Käibevarad kokku – Varud – lühiajalised bioloogilised varad)/lühiajalised kohustused kokku.</i> Happetest mõõdab ettevõtte võimekust kasutada oma käsutuses olevat raha või likviidseid varasid, et koheselt rahuldada oma lühiajalisi kohustusi (kohustused, mille maksetähtaeg on järgmise 12 kuu jooksul).
Lühiajaliste kattekordaja	<i>Käibevara kokku / lühiajalised kohustused kokku.</i> Lühiajaliste kohustuste kattekordaja mõõdab ettevõtte võimekust täita oma lühiajalisi kohustusi (kohustused, mille maksetähtaeg on järgmise 12 kuu jooksul).
Kasum aktsia kohta	<i>Ettevõtte aktsionäride osa netotulemuses / kaalutud keskmine märgitud lihtaktsiate arv perioodi jooksul</i> (vastavalt IAS 33). Kasum/kahjum aktsia kohta vastavalt ettevõtte aktsionäride osale kasumis aastas, nii põhiline kui ka lahjendatud.
EBITDA	EBITDA arvutamiseks lisatakse ärikasumile põhivara aastane kulum ja maaga seotud pikaajaliste ettemaksete amortisatsioon.
EBITDA marginaal	<i>EBITDA/müügitulu kokku.</i> EBITDA leidmiseks lisatakse ärikasumile põhivarade aastane kulum ja maaga seotud pikaajaliste ettemaksete amortisatsioon. EBITDA marginaal mõõdab ettevõtte kasumit peale äritegevuse kulusid (s.t. ilma kulumi ja amortisatsioonita) suhtes müügitulusse ja sõltumatult ettevõtte finants- ja maksupositsioonist.
Omakapitali määr	<i>Omakapital kokku/varad kokku.</i> Omakapitali määr mõõdab finantsvõimendust, näidates ettevõtte kapitalistruktuuri.
Netovõlg	<i>Lühiajalised võlakohustused + Pikaajaline võlakohustused + Tuletisinstrumendid – raha ja raha ekvivalendid.</i> Mõõdab ettevõtte netovõlakohustuste taset.
Puhaskasumi marginaal	<i>Emaettevõtte omanike osa kasumis / müügitulu kokku.</i> Puhaskasumi marginaal mõõdab ettevõtte puhaskasumlikkust võrreldes müügituluga.
Varade tootlikkus (ROA)	<i>Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist / Keskmiselt varad kokku.</i> Varade tootlikkus võrdleb tulu koguvarama, et mõõta juhtkonna võimekust ja tõhusust kasutada ettevõtte varasid kasumi genereerimiseks.
Omakapitali tootlikkus (ROE)	<i>Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist / Keskmine omakapital ilma vähemusosaluseta.</i> Omakapitali tootlikkus seob tulu omakapitaliga, mõõtes juhtkonna võimekust ja tõhusust tagada ettevõtte aktsionäride jaoks tasuvus.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine	70221	469000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6679200
Faks	+372 6679201
E-posti aadress	rando.tomingas@trigondairy.com